

KINNITATUD
Pärnu Linnavalitsuse 12. jaanuari 2015
korraldusega nr 9

PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUM

ARENGUKAVA

2014 – 2020

SISUKORD

I. ARENGUKAVA LÄHTEKOHA	3
1.1 Arengukava koostamise lähtekohad	3
1.2 Arengukava koostamise protsess	3
1.3 Kooliarenduse valdkonnad ja seire	4
1.4 Arengukava koostamise aluseks olev lähenemisviis ja metodoloogia	4
1.5 Hetkeolukorra analüüs ja õppeasutust mõjutavad peamised tegurid lähiajal	5
1.6 Pärnu Ühisgümnaasiumi põhiväärtused	5
II. KOOLI VISIOON, ARENGU EESMÄRGID JA TEGEVUSKAVA 2014-2020	6
2.1 Pärnu Ühisgümnaasiumi visioon ja missioon	6
2.2 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Õppe- ja kasvatustöö“	7
2.3 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Eestvedamine ja juhtimine“	11
2.4 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Personalijuhtimine“	14
2.5 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Koostöö huvigruppidega“	16
2.6 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Ressursside juhtimine“	18
2.7 Kooli arengu eesmärgid ja tegevused tervisealastes küsimustes	20
III ARENGUKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKE RAHALISTE VAHENDITE KAVANDAMINE	20
IV INVESTEERINGUTE KAVA	21
V ARENGUKAVA UUENDAMINE	21
VI KASUTATUD KIRJANDUS	22
VII LISAD	22
LISA 1. Kooli lühikirjeldus, üldandmed ja eripära	22
LISA 2. Strateegilised alusdokumendid ja nendest lähtuvad arengutrendid	23
LISA 3. SWOT-analüüs	35
LISA 4. Õpilaste rahuloluküsitluse tulemused	40
LISA 5. Lastevanemate seas läbi viidud rahuloluküsitluse tulemused	42
LISA 6. Arengukava koostamise töörühma nimekiri ja ülevaade tööprotsessist	43

I. ARENGUKAVA LÄHTEKOHAD

1.1 Arengukava koostamise lähtekohad

Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumi (edaspidi PGS) § 67 lõikest 1 on arengukavas määratud kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad aastani 2020, et tagada kooli toimimine ja jätkusuutlik areng.

Arengukava on koostatud nii, et see seaks kooli tegevusele eesmärgid ja põhisuunad, mis tagaksid jätkusuutliku tasakaalustatud arengu, aitaksid tulla toime kooli ees seisvate strateegiliste eesmärkide ja muutustega ning tagaksid kooli toimimise ja kvaliteedi õppe- ja kasvatustegevuses, mida eeldatakse gümnaasiumilt.

Arengukava eesmärkide ja põhisuundade kirjeldamisel on lähtutud rahuloluküsitlustest ja sisehindamise tulemusena välja selgitatud kooli parendusvaldkondadest, mis leiti analüüsides kooli õppe- ja kasvatustegevust, eestvedamist ja juhtimist, personalijuhtimist, koostööd huvigruppidega ja ressursside juhtimist ning hinnates nende tulemuslikkust. Sisehindamisel lähtuti PGS-i § 78 lõikest 1 ning haridus- ja teadusministri 24. augusti 2010. a määrusest nr 49 „Koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste tegevusnäitajad“.

Arengukava koostamisel on arvestatud sise- ja väliskeskkonna muutujaid ning on lähtutud PGS-i § 67 lõikest 1, hariduse ja koolituse alal üleeuroopalises raamistikus esitatud strateegilistest eesmärkidest aastaks 2020 ning sotsiaalministri 13. augusti 2010. a määrusest nr 54 „Koolitervishoiuteenust osutava õe tegevused ning nõuded õe tegevuste ajale, mahule, kättesaadavusele ja asukohale“.

Arengukava on aluseks üldtööplaanile, milles esitatakse arengukavas olevate eesmärkide ja põhisuundade realiseerumine läbi konkreetsete tegevuste ja nende tegevuste rakendamise. Üldtööplaanis kavandatakse üheks õppeaastaks detailsemad tegevused eesmärkide saavutamiseks, sõnastatakse mõõdetavad tulemused, esitatakse tegevuste tähtsajad ja tegevuste saavutamise eest vastutavad isikud.

Arengukavast lähtutakse kooli õppekava koostamisel, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

Arengukava elluviimine tugineb kooli liikmeskonna initsiatiivil, saavutustahtel ning muutustega kohanemisvõimel, mistõttu arengukava kirjeldab koostamise ajal koostajatel olnud ettekujutust kooli strateegilistest eesmärkidest, tegevustest ja arengusuundadest järgnevatel aastatel. Arengukava tuleb vaadelda muutuva õigusruumi kontekstis ja arvestades, et tulevikus toimuvad muudatused majanduskeskkonnas ja õiguslikus regulatsioonis võivad mõjutada ja muuta meie prioriteete eesmärkide ja põhisuundade osas.

Arengukava loob visiooni sellest, kuhu kooliorganisatsiooni liikmed tahavad oma arengus pürgida. Arengukavas ei ole kavandatud õpilaste ja vanemate arengut, kuna selleks puudub koolil volitusnorm. Arengukava väljendab seda, millisena näevad kooliorganisatsiooni liikmed enda kooli tulevikus ning milliseid eesmarke nad soovivad saavutada selleks, et tagada toimiv õppe- ja kasvatustehing. Arengukava on koostatud põhimõttel, et arengut kavandatakse endale. Arengukavas esitatud eesmärkide saavutamise kohustus on ainult kooli töötajatel ning eesmärkide saavutamist toetab hoolekogu. (Talvik, Salumaa 2013: 20-21).

1.2 Arengukava koostamise protsess

Arengukava koostamiseks moodustati töörühm. Töörühm analüüsis sisehindamise tulemusi, kasutades erinevaid meetodeid, mis võimaldasid määratleda põhjuslikud parendamist vajavad

valdkonnad. Sõnastati prioriteetsed strateegilised eesmärgid ja seati sihid järgnevas kuueks aastaks. Leiti prioriteetsete strateegiliste eesmärkide saavutamiseks meetmed ja peamised tegevused järgnevas kuueks aastaks, mis oleksid rakendatavad olemasolevate inimestega, kaasaksid erinevaid huvigruppe, oleksid teostatavad kindlaks tähtjaks, eeldaksid minimaalselt täiendavaid rahalisi kulutusi ja tagaksid kooli jätkusuutliku arengu.

Arengukava koostamisel oli oluliseks asjaolu, et arengukava koostamisse olid kaasatud kõik asjassepuutuvad huvipooled, eelkõige need, kes arengukava ellu viivad. Arengukava on ette valmistatud koostöös hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukoguga. Üksikute tegevusvaldkondade ja alavaldkondade raames moodustati eraldi töörühmi, et suurendada kaasatust. Toimusid kogu kooli personali kaasahaaravad arenduspäevad. Huvipoolte kaasamine tagas avatud diskussiooni kooli tuleviku visioonist ja ühtse arusaama kujunemise kavandatavast. Arengukava koostamise etapis said erinevad kooliga seotud huvipooled võimaluse analüüsida nõudeid koolile ja sõnastada mõõdetavaid eesmärke järgnevas kuueks aastaks.

Arengukava sisulisele koostamisele järgnes arengukava vormistamine ja huvigruppidele esitlemine. Arengukava lõplikul vormistamisel on arvestatud kooli hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamusega, mille vastavad haldusorganid esitasid enne arengukava kinnitamist. (Talvik, Salumaa 2013: 18). Arengukava koostamise protsess on kirjeldatud Lisa 6 tabelis 1.

1.3 Kooliarenduse valdkonnad ja seire

Arengukavas luuakse kooli tasandil tulevikuvision ja sõnastatakse eesmärgid ning põhisuunad 2020. aastani. Arengukava annab suunised jätkusuutliku arengu saavutamiseks viies tegevusvaldkonnas. Tegevusvaldkonnad on kooli põhifunktsioonide kogum, mille lõikes seatakse strateegilised eesmärgid ja põhisuunad. Kooli tegevusvaldkonnad hõlmavad kokkuvõetult kogu kooli tegevust. Eristatud on viit tegevusvaldkonda:

- Õppe- ja kasvatustöö
- Eestvedamine ja juhtimine
- Personalijuhtimine
- Koostöö huvigruppidega
- Ressursside juhtimine

Nendele viiele eesmärkide teostamist hõlbustavatele ning protsesse arendavatele omavahel seotud tegevusvaldkondadele rajaneb käesolev arengukava. Viiest tegevusvaldkonnast lähtumine on arengukava töörühma strateegiline otsus. See otsus kinnitab suhet mõjusa juhtimise ning jätkusuutliku arengu tagamise vahel. Järjekindel, süsteemne lähenemine, tuginedes viiele tegevusvaldkonnale soodustab strateegilise juhtimise kaudu eesmärkide saavutamist. Tegemist ei ole sõltumatute tegevusvaldkondadega ja nende valdkondade iseseisva arengu kavandamisega, vaid arengu kavandamine valdkondade kaudu võimaldab lõimida kaks olulist kooli põhitegevust – õppe- ja kasvatustegevus ning seda toetavad tegevused. Kooli kui organisatsiooni tegevusvaldkondade kogumi tulemus on gümnaasiumihariduse omandamise võimaldamine. Õppe- ja kasvatustegevuse ja juhtimise tulemuslikkus saavutatakse ressurside mõjusa juhtimise ning kooliorganisatsiooni üldiste väärtuste ja heaolu parandamiseks kohaldavate protsesside elluviimise kaudu. (Talvik, Salumaa, 2013)

1.4 Arengukava koostamise aluseks olev lähenemisviis ja metodoloogia

Strateegiline juhtimine koolis põhineb protsessikesksel lähenemisviisil ning *Planeeri – Tee – Kontrolli – Parenda* metodoloogial. Planeerimine kajastub arengukavas, tegemine üldtööplaanis, kontrollimine õppeaasta analüütilises kokkuvõttes, parendamine sisehindamises. Sisehindamine on omakorda sisendiks arengukavale. Käesolev arengukava on üks osa protsessikesksest lähenemisviisist ja *Planeeri – Tee – Kontrolli – Parenda* metodoloogiast.

Valitud *Planeeri – Tee – Kontrolli – Parenda* metodoloogia võimaldab hinnata koolile seatud nõudmisi, planeerida tegevusi, eraldada asjakohaseid ressursse, ellu rakendada pideva parendamise tegevusi ning mõõta mõjususe määramise eesmärgil tulemusi. Nimetatud metodoloogia võimaldab jõuda põhjendatud otsusteni, mis on arengukavas väljendatud prioriteetsete eesmärkidena ja määratletud arengustrateegiatega. (Talvik, Salumaa, 2012)

1.5 Hetkeolukorra analüüs ja õppeasutust mõjutavad peamised tegurid lähiajal

Arengukava koostamisele eelnes hetkeseisu hindamine SWOT analüüsi ja ristanalüüsi meetodil, mille tulemusi on arengukava koostamisel arvestanud. Enne uue arengukava koostamist viidi läbi rahuloluküsitlus kooli õpilaste ja lapsevanemate seas ning arvestati arengukava koostamisel saadud tulemustega. Õppeasutuse lühiülevaade on antud käesoleva arengukava Lisas 1, SWOT analüüsi tulemused on Lisas 3, õpilaste küsitluse tulemused on Lisas 4 ning lapsevanemate küsitluse tulemused on lisas 5.

Olulisteks väliskeskkonna teguriteks, mis lähiaastatel mõjutavad õppeasutuse tegevust, on:

- hariduskorralduse ajakohastamine riiklikul ja kooli pidaja tasandil
- õpilaste arvu vähenemine
- Euroopa Liidu hariduspoliitika
- majanduslikud, poliitilised, seaduslikud, sotsiaalsed ja demograafilised arengutrendid nii riiklikul kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil
- suurenev konkurents Pärnu linna gümnaasiumide vahel
- IKT-vahendite jätkuv ning kiire areng ja vahendite veelgi suurem kättesaadavus
- migratsioon Euroopa Liidu sees
- võtmeühvipoolte vajaduste võimalik muutumine

Oluliseks sisekeskkonna teguriks, mis mõjutab õppeasutuse tegevust, on:

- kooli töötajate senisest suurem kaasamine gümnaasiumi tegevusse panustamisel
- õpetajate keskmine vanus
- säästev hoiak, mis eeldab säästvat käitumist
- kohanemine uue koolimaja ning õppekeskkonnaga
- ühiselt vastuvõetud otsused ning ühine vastutus
- strateegilise juhtimise suurem seostatus Pärnu linna ja maakonna strateegiliste arengukavadega
- õppiva organisatsiooni põhimõtete rakendamine
- kooli arengukava uuendamine lähtudes piirkondlike, riiklike ning EL strateegiate eesmärkide täiendamisest
- oma näo kaasajastamine ja ühistel väärtustel põhineva koolikultuuri tugevdamine
- õpilaste individuaalse eripära suurem arvestamine
- kaasaegne töökeskkond ja õppimist soodustav õpikeskkond
- uute õppevormide rakendamine
- osalemine projektides

1.6 Pärnu Ühisgümnaasiumi põhiväärtused

Pärnu Ühisgümnaasiumi põhiväärtused on:

- **Austus ja avatus:** Me austame ennast ja teisi. Me oleme avatud uue ja erilise suhtes. Me hindame koostööd kooli, kodu, õpilase-õpetaja ja kogukonna vahel.
- **Väärikus ja hoolivus:** Me oleme ausad, viisakad ja heatahtlikud. Me käitume vastavalt ühiskonnas üldtunnustatud väärtustele ja hindame kooli väärtusi. Me märkame ja tunnustame teineteist, arvestame üksteisega ning austame üksteist. Me peame kokkulepetest kinni ja vastutame oma tegude eest.

- **Rõõm ja tervislikud eluviisid:** Me oskame näha positiivset ja seda nautida. Terves kehas terve vaim!
- **Vabadus ja vastutus:** Me julgeme avaldada oma arvamust ja tegutseda, genereerida ideid ja neid ellu viia. Vastutame oma sõnade ja tegude eest ja töötame järjepidevalt eesmärgi nimel.
- **Omanäolisus ja jätkusuutlikkus.** Hea mainega maakonnakeskne gümnaasium oma identiteedi ja traditsioonidega.
- **Meisterlikkus.** Motiveeritud, kõrgete ametioskustega personal, kes väärtustab elukestvat õpet.
- **Õpihimu.** Õppimine on au sees ja esmatähtis. Pärnu Ühisgümnaasium on õppimiskallakuga kool. Kool rakendab oma töös õppiva organisatsiooni põhimõtteid. Õpetajad õpivad ja täiendavad ennast regulaarselt.

II. KOOLI VISIOON, ARENGU EESMÄRGID JA TEGEVUSKAVA 2014 - 2020

2.1 Pärnu Ühisgümnaasiumi visioon ja missioon

Pärnu Ühisgümnaasiumi visioon aastaks 2020 on:

Pärnu Ühisgümnaasium on loominguilise ja akadeemilise õppekeskkonnaga, mitmekülgsel ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv gümnaasium. Oleme tulevikku vaatav, olevikku arvestav, traditsioonidele toetuv omanäoline kool, kuhu tahetakse õppima tulla. Pärnu Ühisgümnaasium on ainus Pärnu linna oma gümnaasium, mille omanäolisust iseloomustavad järgmised eripärad:

- Ajalugu, traditsioonid, auväärne vilistlaskond
- Pärnu ainuke munitsipaalgümnaasium aastal 2015
- Hea atmosfäär, kooliga seotud inimeste vaheliste suhete kvaliteet, oma kooli tunne
- Algatusvõimelised, ettevõtlikud õpilased, kes julgevad oma peaga mõelda
- Õpilasesinduse aktiivne osalus koolielus
- Ettevõtluse suund + loengud inimestelt väljastpoolt maja, koostöö Pärnu ettevõtetega
- Arhitektuurisuund
- Loomemajanduse suund
- Prantsuse keele süvaõpe, hispaania keele õppimisvõimalus
- Pikaajase traditsiooniga õpilasüritused
- Heategevus
- Tihe koostöö teiste (kõrg)koolide, organisatsioonidega Eestis ja Euroopas
- Rahvusvahelised projektid, õppetööd toetavad projektid ning õppekäigud
- (Rahvusvahelised) koolikonverentsid
- Koostöö kõrgkoolidega õppesuunda toetavate valikainete õpetamisel
- Direktsiooni vastuvõtt edukatele õpilastele ja abiturientidele
- Avatus mitmekesiseks suhtluseks ning mitmekülgses koostöös
- Õpilaste loovuse, ettevõtlikkuse ja uuriva tegevuse toetamine

Pärnu Ühisgümnaasiumi missioon on:

Pärnu Ühisgümnaasium on iseennast analüüsiv, konkurentsivõimeline, arenev ja õppiv organisatsioon. Õpetame inimesi, kes saavad tulevikus hästi hakkama, teavad oma tugevaid külgi ning oskavad neid kasutada!

Pärnu Ühisgümnaasiumi deviis on: **Pärnu Ühisgümnaasium - põline ja ühtehoidev.**

2.2 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Õppe- ja kasvatustöö“

Eesmärk 1: Kujundada PÜ-st **laiapõhjalist** kvaliteetset haridust andev **jätksuutlik ja ajaga kaasas käiv** üksnes gümnaasiumiklassidega õppeasutus, mis lähtub õppe- ja kasvatustöös kooli arengukava eesmärkidest, riiklikust ja kooli õppekavast ning piirkondlike, riiklike ja Euroopa strateegiate eesmärkidest ja arengukavadest ning on samas säilitanud oma vaimsuse ja traditsioonid.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

1.1. Pärnu Ühisgümnaasium on ainult gümnaasiumiklassidega hästi toimiv õppeasutus.

Tegevused:

1.1.1. Gümnaasiumi pikaajalise tegevuskava ja suundade väljatöötamine, arendamine koostöös töörühma, kooli hoolekogu ja linnavalitsusega. (2014-2015) Vastutav isik: direktor

1.1.2. Tegevuskava elluviimine ja seire. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

1.1.3. Kooli arengukava iga-aastane uuendamine, täiustamine lähtudes *Planeeri – Tee – Kontrolli – Parenda* metodoloogiast. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.1.4. Kooli õppesuundade ja kooli õppekava arendus lähtudes Euroopa, riiklike ja piirkondlike uute strateegiate eesmärkidest ja uuendatud arengukavadest ning kogukonna, ühiskonna ja kooli vajadustest. Huvigrupid ning kooli koostööpartnerid on kaasatud õppesuundade arendamisse ja olemasolevate suundade tugevdamisesse. (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht, õppealajuhataja

1.1.5. Direktsiooni ning õpetajaskonna ühiskoolitused Euroopa, riiklike ja piirkondlike strateegiate eesmärkide ja arengukavade teemal. (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.1.6. Õppekava puudutavad koolitused kogu õpetajaskonnale (lõimimine, läbivad teemad, suurimad muutused õppekavas). (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja

1.1.7. Regulaarsed töökoosolekud koos õpetajaskonna, hoolekogu ja linnavalitsuse esindajatega kooli arenduse teemal. (2014-2020) Vastutav isik: direktor

1.2. Igaks õppeaastaks on määratletud asjakohased võtmetulemused, toimub nende täitmise regulaarne hindamine ja analüüs.

Tegevused:

1.2.1. Asjakohaste võtmetulemuste määratlemine uueks õppeaastaks iga aasta augustikuus. (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.2.2. Võtmetulemuste analüüsimine ja hindamine. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.3. 95% PÜ lõpetajatest jätkab õpinguid kutse- ja/või kõrghariduses.

Tegevused:

1.3.1. Karjäärinõustamissüsteemi täiustamine ja seire, karjäärinõustaja töölevõtmine osalise koormusega. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja

1.3.2. Klassijuhatajatelt tagasiside kogumine ja analüüs eelmise aasta lõpetanute edasise haridustee kohta. Vastutav isik: lõpuklasside klassijuhatajad (2014-2020)

1.3.3. Edasiõppijate valikute andmete analüüsimine. Vastutav isik: õppealajuhataja (2014-2020)

1.4. 2018. aastaks on veelgi paranenud õpilaste ja lastevanemate rahulolu kooli maine, õppekorralduse ja hariduse kvaliteediga.

Tegevused:

1.4.1. Olemasolevate rahuloluküsitluste täiustamine ning nende läbiviimine üks kord aastas varakevadeti. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.4.2. Rahuloluküsitluste analüüs ning tulemuste avalikustamine ja tutvustamine huvigruppidele õppeaasta lõpus. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.4.3. Asjakohaste parendustegevuste kavandamine, arengukavasse ning üldtööplaani lisamine ja elluviimine. (2015-2020) Vastutav isik: direksioon

1.5 Kooli vilistlased on rahul koolis omandatud haridusega ning meenutavad kooliaega tänu- ja rõõmutundega.

Tegevused:

1.5.1. Vilistlaste andmebaasi loomine ja iga-aastane korrastamine. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, direktori asetäitja noorsootöö alal

1.5.2. Vilistlaste küsitluse väljatöötamine edasise haridus- ja tööelu jätkamise ning kooliga rahulolu kohta. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.5.3. Rahuloluküsitluste regulaarne läbiviimine ja analüüs. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.5.4. Asjakohaste parendustegevuste elluviimine. (2015-2020) Vastutav isik: direksioon

1.6. Kooli jätkusuutlikkuse ning ajaga kaasas käimise tagamiseks leitakse ning rakendatakse innovaatilisi lahendusi õppekorralduses, õppetöös ja õppemeetodites.

Tegevused:

1.6.1. Perioodõppele sujuv üleminek uute 10. klassidega. (2014-2016) Vastutav isik: õppealajuhataja

1.6.2. Moodulsüsteemi tugevuste ja nõrkuste analüüsimine ning sobivuse korral sellele üleminek. (2014-2016) Vastutav isik: õppealajuhataja

1.6.3. Moodle'i koolitus õpetajatele. Moodle'i litsentsi hankimine koolile. (2015-2017) Vastutav isik: direktor, haridustehnoloog

1.6.4. Osaline üleminek e-õppele näiteks mõne aine ühe kursuse raames. Koostöö kõrgkoolidega valik- ja suunaainete raames (võimaldab kasutada välislektoreid ning õpilastel omandada juba ette ainepunkte). (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, haridustehnoloog

1.6.5. E-twinningu keskkonna alane koolitus õpetajatele. HITSA koolitused (e-õpe, digitunnid) kogu õpetajaskonnale. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.6.6. Projektide algatamise, kirjutamise ning koordineerimise alane koolitus õpetajatele.

Õpetajate motiveerimine projektide algatamiseks, neis osalemiseks (näiteks punktisüsteemi kaudu). (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.6.7. Veebipõhistes projektides aktiivsem osalemine ainetundide raames. (2014-2020) Vastutav isik: haridustehnoloog

1.6.8. Rahvusvahelistes erinevaid aineid lõimivates projektides osalemine (Erasmus+ jt). (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht

1.6.9. Õpilaste loovuse ja ettevõtlikkuse arendamine läbi õppetöö ning õppeülesannete ning huvitegevuse. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad

1.6.10. Juba olemasolevate kootöösuhete elushoidmine, soojendamine, uute koostöövormide – ja suhete algatamine (linna, maakonna, riigi, Euroopa koolid, kõrgkoolid, noortekeskused, huvikoolid, ettevõtted...). Õppekäigud. (2014-2020) Vastutav isik: direksioon

1.6.11. Õpilasesinduse kaasamine projektide algatamisse, koordineerimisse, läbiviimisesse. (2015-2020) Vastutav isik: huvijuht

1.6.12. Projektijuhtimise aluste kursuse lisamine kooli õppekavasse (kõigile õpilastele) ning selle läbiviimine. (2015-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja

1.6.13. Erinevate suuna- ja valikainete raames õpilaste praktikale suunamine kohalikesse ettevõtetesse. Tundide läbiviimine väljaspool koolimaja. (2016-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja

1.6.14. Läbivate teemade ning nende käsitlemiseks parimate mooduste leidmine erinevate ainesektsioonide vahel. Töökoosolekute läbiviimine lõimimise parendamiseks. Erinevaid aineid kokkuliitvates projektides osalemine. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, arendusjuht

1.6.15. Liitumine ettevõtlike koolide võrgustikuga, et integreerida ettevõtlik õpe koolisüsteemi ning seeläbi tõsta hariduse kvaliteeti ja läbi selle ka noorte edukust elus. (2016-2018) Vastutav isik: õppealajuhataja, arendusjuht

1.7. Kooli traditsioonide ja vaimsure hoidmine, ühistel väärtushinnangutel põhineva koolikultuuri loomine ja säilitamine.

Tegevused:

1.7.1. Kooli traditsioonide, traditsiooniliste ürituste jätkamine, ühendamiseks kooli kogukonda. (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon

1.7.2. Kooli sümbolika au sees hoidmine ning selle nähtavaks tegemine Pärnus, Pärnumaal ja kogu Eestis. (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon

1.7.3. Kooli tekli kasutuselevõtmine iga õppeaasta algul 10. klassides. Tekli statuudi loomine. (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon

1.7.4. Kooli sõrmuste kasutuselevõtmine iga õppeaasta algul 12. klassides. Sõrmuse vande uuendamine, täiendamine. (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon

1.7.5. Kooli aumärgi statuudi väljatöötamine. (2015) Vastutav isik: direktsioon

1.7.6. Kooli õppekavasse väärtuskasvatuse põhimõtete sissekirjutamine ja süsteemne rakendamine. (2016-2020) Vastutav isik: direktsioon

1.7.7. Koostöös õpilastega kodukorra ning sisekorra eeskirja uuendamine ja täiustamine. (2014, 2017, 2020) Vastutav isik: direktor

1.8. Koolipere tunneb end ühtse meeskonnana, mida tõestavad muuhulgas rahuloluküsitluste tulemused ning ühisüritustest osavõtu aktiivsus.

Tegevused:

1.8.1. Koostöö koolisiselt tasandil õpetaja-õpetaja ning direktsioon-õpetajaskond (ühisürituste, ühiskoolituste, ühisprojektide kaudu, aga eelkõige kooli ning õpilaste arengu nimel). (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon, kogu õpetajaskond

1.8.2. Koostöö tasandil õpetaja-õpilane (ühisürituste, projektide kaudu, aga eelkõige õppeprotsessis: kahepoolne panustamine, mõlemapoolne tagasiside). (2014-2020) Vastutav isik: kogu õpetajaskond, õpilaskond

Eesmärk 2: Õppijatele on loodud mitmekesised võimalused **nende individuaalsust arvestavaks võimetekohaseks õppeks**. Toimib õpilaste individuaalse arengu toetamine ja seire.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

2.1. Kooli kõigi õpilaste individuaalsus on välja selgitatud 10. klassi keskpaigaks.

Tegevused:

2.1.1. Arenguvestluste läbiviimine kõigi õpilastega 10. klassi III semestri lõpuks. Vajadusel teisel poolaastal lapsevanema kaasamine uuele arenguvestlusele. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, klassijuhatajad

- 2.1.2. Regulaarsete arenguevestluste läbiviimine vähemalt üks kord õppeaasta jooksul ning koos lapsevanemaga vähemalt üks kord kolme aasta jooksul. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, klassijuhatajad
- 2.1.3. Klassijuhataja töö väärtustamine, sh klassijuhatamise eest makstava tasu tõstmine. (2014-2020) Vastutav isik: direktor
- 2.1.4. 10. klassi alguses (septembrikuu jooksul, enne arenguevestlusti) riigieksamianetes (eesti keel, matemaatika, inglise keel) tasemetestide läbiviimine, et selgitada välja iga õpilase tase põhianetes. (2015-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, põhianete õpetajad
- 2.1.5. Õpimappide ehk portfooliote ja keelepasside süsteemi sisseviimine, juurutamine erinevates ainetes. (2016-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad

Mõõdik (oodatavad tulemused)

2.2. Kool ning õpetajad toetavad õpilaste individuaalset arengut.

Tegevused:

- 2.2.1. 10. klassides esimesest perioodist/kursusest alates õpiabi komisjoni töölerakendamine. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, klassijuhatajad, psühholoog
- 2.2.2. 10. klassist põhianetes (eesti keel, matemaatika, inglise keel) tasemerühmade ja/või tasandusrühmade ja/või tasanduskursuste sisseviimine. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja
- 2.2.3. Kasutuselevõetud portfooliote, keelepasside arvestamine õpilase õpetamisel. (2016-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad
- 2.2.4. Sotsiaal-, reaali- ja humanitaarainetes ning keeleõppes kompleksvalikainete süsteemi rakendamine andekatele õppijatele. (2015-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja
- 2.2.5. Projektidesse erinevatel aladel tugevate õpilaste kaasamine, et võimaldada neile süvitsi mõne teema käsitlemist, ning ka keeleliselt nõrgemate õpilaste kaasamine, et neid motiveerida end võõrkeeltes täiendama, pakkuda neile praktikavõimalust ning eduelamust. (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht, aineõpetajad
- 2.2.6. Toimub tihe koostöö Pärnu Õppenõustamiskeskusega erivajadustega õpilaste toetamiseks. (2014-2020) Vastutav isik: klassijuhatajad, psühholoog
- 2.2.7. Karjäärinõustamise süsteemi loomine koostöös Pärnumaa Rajaleidja keskusega. Karjäärinõustaja töölevõtmine. (2014-2020) Vastutav isik: direktor, õppealajuhataja, karjäärikoordinaator
- 2.2.8. Valikainete ning huvitegevuse valiku suurendamine, et pakkuda õpilastele mitmekülgset tegevust õppekavaväliseks tegevuseks. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, direktori asetäitja noorsootöö alal
- 2.2.9. Kord aastas õpilaste hulgas rahuloluküsitluste läbiviimine, et hinnata, kuidas kool toetab õpilaste arengut. (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht

Eesmärk 3: Õpilastel on suurenenud vastutustunne ja õpimotivatsioon, nad tahavad koolis käia ja õppida.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

3.1. Rahuloluküsitlused näitavad, et õpilased käivad meelsamini koolis kui 2014. aastal ning neile meeldib õppida ja uusi teadmisi-oskusi omandada.

Tegevused:

- 3.1.1. Erinevate õpilaskesksete õppemeetodite kasutamine õppetöös (eksperimenteerimine, uurimuslik lähenemisviis, rühmatööd, õuesõpe, diskussioonid, mängud jne). (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad

3.1.2. Mitteformaalse õppimise võimaluste tihedam rakendamine (teaduskeskused, muuseumid, laborid, huvi- ja looduskoolid, ekskursioonid, õppekäigud jne). (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad, klassijuhatajad

3.1.3. Õpilasi õppima motiveerivate ning õpihuvi tekitavate õppeülesannete pakkumine ainetundides (on seotud õpilaste huvidega, igapäevaeluga; on erineva ülesehituse ja sisuga; on piisava raskusastmega ning konkreetsed; on interdistsiplinaarsed). (Teppo, M., Rannikmäe, M., 2014) (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad

3.1.4. Õpilasi haaravate (haaratus = huvi + kontsentreerumine + nautimine) meetodite kasutamine ainetundides (rühma- ja individuaaltööd, ülesande elulisus, õpilase kontrollitunne). (Raava 2014) (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad

3.1.5. IKT-vahendite kasutamine õppetöö mitmekesistamiseks ainetundides. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, aineõpetajad, haridustehnoloog

3.1.6. Õpilaste enesehindamis- ja tagasisideküsitluste siseseviimine. (Raava 2014) (2014-2020) Vastutav isik: haridustehnoloog, aineõpetajad

3.1.7. Õpilaste arengu kohta individuaalse tagasiside andmine igas aines. (2014-2020) Vastutav isik: aineõpetajad

3.1.8. Moodulsüsteemile ülemineku kaalumine, et õpilastel oleks võimalus panna kokku endale huvipärane pakett ainetest, mida ta õppida soovib, ning tõsta seeläbi õpilaste õpimotivatsiooni. (2014-2016) Vastutav isik: õppealajuhataja

3.1.9. Silmapaistvate õpilaste kiitmine kooli ja/või klassi listides, kodulehel, kooliraadios ning tunnustamine maikuus toimuval direktsiooni vastuvõtul. (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon

3.2. Õpilaste vastutustunne oma õpitulemuste, õppeprotsessi ning kooliskäimise osas on tõusnud.

Tegevused:

3.2.1. Osaliselt e-õppele üleminek teatud suuna- ja valikainete osas, et õpilane õpiks ise oma õpiprotsessi planeerima ja kujundama ning iseseisvalt töötama. (2014-2020) Vastutav isik: haridustehnoloog, õppealajuhataja

3.2.2. Õpilaste vastutuse suurendamine uurimustööde valikul ja ettevalmistamisel töökäigulehe ning selle eest pandava eraldi (kursuse)hinde abil. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhatajad, uurimistöid juhendavad õpetajad

3.2.3. Õpilaste vastutuse suurendamine kooliskäimise osas puudumistekorra muutmise, uuendamise abil. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, klassijuhatajad

Eesmärk 4: Õpilaste õppe- ja tunnikoormus on vähenenud.

Mõõdik

4.1. Rahuloluküsitlused näitavad trendina koolistressi ning õpikoormuse langust. Õpilaste keskmine koolis veedetud aeg tundides on vähenenud võrreldes 2013. aastaga.

Tegevused:

4.1.1. Osaliselt e-õppele üleminek, et vähendada kohustuslikku koolis viibimise aega ning väsimust. (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon

4.1.2. VÕTA-süsteemile ülemineku kaalumine, et vähendada spordi, kunsti ja muusikaga süvitsi ja tippasemel tegelevate õpilaste koormust. (2014-2016) Vastutav isik: direktsioon

4.1.3. Kontrolltööde maksimaalse piirmäära kehtestamine ning sellest kinnipidamine (kuni 2 arvestuslikku tööd päevas). (2014-2020) Vastutav isik: direktsioon, õpetajaskond

2.3 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Eestvedamine ja juhtimine“

Eesmärk 5: Kujundada Pärnu Ühisgümnaasiumist linnas, maakonnas ja riigis hea mainega tuntud ja tunnustatud gümnaasium

Mõõdik (oodatavad tulemused)

5.1. 2015. aasta kevadeks on välja töötatud mainekujunduse poliitika ja strateegiad.

Tegevused:

5.1.1. Mainekujunduse koolitus õpetajaskonnale, õpilasesindusele, hoolekogule. (2015, 2018)

Vastutav isik: direktor

5.1.2. Töögruppide moodustamine, et välja töötada mainekujunduse poliitika ja strateegiad.

(2015, 2018) Vastutav isik: direktor

5.1.3. Mainekujunduse poliitikate ja strateegiade määratlemine ja välja töötamine koostöös huvigruppidega. (2015, 2018) Vastutav isik: direktor

5.1.4. Mainemonitooringu regulaarne läbiviimine. (2015, 2018) Vastutav isik: arendusjuht

5.2. 2016.aastaks on välja töötatud väliskommunikatsiooni tegevuskava (eelkõige meediaplaan) ja alustatud selle elluviimist.

Tegevused:

5.2.1. Tööle on võetud osalise koormusega kommunikatsioonijuht. (2015) Vastutav isik: direktor

5.2.2. Väliskommunikatsiooni tegevuskava väljatöötamine. (2015-2016) Vastutav isik:

kommunikatsioonijuht

5.2.3. Väliskommunikatsiooni tegevuskava elluviimine, hindamine ja uuendamine lähtuvalt sisehindamise tulemustest. (2016-2020) Vastutav isik: arendusjuht, kommunikatsioonijuht

5.3. 2015. aasta lõpuks on õpetajaskond, õpilasesindus läbinud meediasuhtluse koolituse ning panustavad aktiivselt meediaplaani realiseerimisse.

Tegevused:

5.3.1. Meediasuhtluse koolituse läbiviimine õpetajaskonnale, õpilasesindusele. (2015-2016, 2018-2019) Vastutav isik: direktor

5.3.2. Õpetajate motiveerimine (näiteks punktitableti kaudu) meediaplaanist osa võtma. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

5.3.3. Õpilasesinduse kirjutatud artiklite saatmine kohalikku meediasse. (2015-2020) Vastutav isik: direktori asetäitja noorsootöö alal

5.3.4. Õpetajate kirjutiste/arvamusavalduste/sõnavõtude avaldamine nii kohalikus kui riiklikus meedias. (2015-2020) Vastutav isik: kommunikatsioonijuht

5.3.5. Õpetajad, direktsooniliikmed võtavad julgelt sõna lehtede arvamusrubriigis oma seisukohtade edastamiseks ja kaitsmiseks. (2015-2020) Vastutav isik: kommunikatsioonijuht

5.4. Koolil on olemas Facebooki konto, kus on aktuaalne info, pildigaleriid ning võimalus saada infot küsimuse-vastuse vormis.

Tegevused:

5.4.1. Aktiivgrupi loomine Facebooki konto loomiseks õpilasesinduse kaasamisega. Ülesannete jagamine (pildigaleriide haldamine, küsimustele vastamine, moderaatori ülesanded jne). (2014-2015) Vastutav isik: haridustehnoloog, direktori asetäitja noorsootöö alal, arendusjuht,

kommunikatsioonijuht

5.4.2. Facebooki konto jagamine, „like’ide“ kogumine, „event’ide“ loomine ja aktiivne üritustele kutsumine (nt 10. klassidesse sisseastumine). (2015-2020) Vastutav isik: Facebooki konto moderaator

5.4.3. Facebooki konto süsteemne haldamine (küsimustele võimalikult kiiresti vastamine, aktuaalse info jagamine jms). (2015-2020) Vastutav isik: Facebooki konto moderaator

5.5. Kooli maine Pärnu linnas on jätkuvalt kõrge. Huvigruppide rahulolu kooli mainega ja hinnangud koolikultuurile on jätkuvalt positiivsed. Linnavalitsuse tunnustuse on pälvinud rohkem Pärnu Ühisgümnaasiumi õpilasi, õpetajaid ning tunnustatud on õppetööga seotud projekte, innovaatilisi lahendusi.

Tegevused:

5.5.1. Linnavalitsuse esindajate aktiivne kaasamine olulisematele aruteludele, töökoosolekutele, kooliüritustele. Regulaarsete koosolekute läbiviimine hoolekogu ja linnavalitsuse esindajatega. (2014-2020) Vastutav isik: direktor

5.5.2. Aktiivsem linna haridusprojektides osalemine, et panustada enam kogukonda. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

5.5.3. Koolis toimunu intensiivsem ja regulaarne kajastamine kohalikus lehes. (2014-2020) Vastutav isik: kommunikatsioonijuht

5.5.4. Tunnustamisväärt õpetajate, õpilaste, õppetööga seotud tulemuste suurem esiletõstmine. (2014-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond

5.5.5. Rahulolu-uuringute läbiviimine, tulemuste analüüs ning tulemuste tagasisidestamine huvigruppidele. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

Eesmärk 6: Parendada kooli strateegilist juhtimist, siduda see tugevamini riigi ja Pärnu maakonna ning linna strateegiliste arengukavadega ning saada õppivaks organisatsiooniks.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

6.1. Kooli strateegiline juhtimine on paranenud, mida tõestavad õpetajate seas läbiviidavad rahuloluküsitlused ning sisehindamise tulemused.

Tegevused:

6.1.1. Strateegilise juhtimise täiendkoolitus kooli juhtkonna liikmetele. (2015, 2018) Vastutav isik: direktor

6.1.2. Strateegiaprotsessi parem, süsteemne ning aegsasti toimuv kavandamine ja juhtimine organisatsioonis. (2015-2018) Vastutav isik: direktor

6.1.3. Visiooni ja missiooni, huvigruppide ootuste ning organisatsiooniliste väärtuste ülevaatamine ning vajadusel täiendamine vähemalt üks kord õppeaastas. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

6.1.4. Võimaluste otsimine ja riskianalüüs vähemalt üks kord õppeaastas (Millised on uued võimalused ja riskid nende valikul?). Pedagoogilise kollektiivi kaasamine. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

6.1.5. Eesmärkide ja mõõdikute seadmine ning tegevusplaanide koostamine. Pedagoogilise kollektiivi kaasamine töörühmadesse. (2014-2020) Vastutav isik: direktor

6.1.6. Strateegia elluviimise etappide ja meetodite paikapanemine. (Kuidas viia strateegia organisatsiooni erinevatele tasanditele ja igapäevategevustesse?) Pedagoogilise kollektiivi kaasamine töörühmadesse. Ülesannete, vastutusala jagamine töörühmade vahel. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

6.1.7. Tehtu regulaarne analüüs, kokkuvõte. Pedagoogilise kollektiivi kaasamine töörühmadesse. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

6.2. Kooli juhtimine on tugevalt seotud kohalike strateegiliste arengukavadega ning lähtub kohalikest haridusvaldkonna strateegiatest.

Tegevused:

6.2.1. Haridusvaldkonna strateegiaid kavandatavatest töörühmadest osavõtmine, arengukavu ning strateegiaid tutvustavatel infopäevadel osalemine. (2014-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond

6.2.2. Riiklike ja piirkondlike arengukavadega tutvumine vähemalt üks kord õppeaastas. (2014-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond

6.2.3. Kooli eesmärkide, arengukava ning tegevusplaani täiendamine, korrigeerimine lähtudes väljastpoolt tulevatest haridusstrateegiatest. (2015-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond

6.3. Kool lähtub oma toimimises õppiva organisatsiooni põhimõtetest, et ennetada muutusi, luua paremad võimalused uute ideede esilekerkimiseks, luua eeldused edukaks toimimiseks kiiresti muutuv keskkonnas ja pakkuda töötajale suuremat rahuldust.

Tegevused:

6.3.1. Õppiva organisatsiooni koolituse läbiviimine kogu meeskonnale. (2015) Vastutav isik: direktor

6.3.2. Strateegia loov kujundamine ning kõikide osalemist soodustavate poliitikate ja toetava eestvedamise aluste määratlemine, sisseviimine ning juurutamine. (2015-2018) Vastutav isik: direktor

6.3.3. Jagatud visiooni ja väärtuste ülevaatamine ja vajadusel uuesti määratlemine. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

6.3.4. Sisekommunikatsiooni parendamine. (2014-2020) Vastutav isik: kommunikatsioonijuht

6.3.5. Õppimist soodustava organisatsioonistruktuuri ning õppimist toetava organisatsioonikultuuri loomine õpetajaskonna seas. Õppimise suurem väärtustamine (näiteks punktitali kaudu). (2015-2020) Vastutav isik: direktor

6.3.6. Ühiste koolituste regulaarne läbiviimine. (2014-2020) Vastutav isik: direktor

6.3.7. Eksperimenteerimine erinevate innovaatiliste õppemeetodite ning õppekorralduslike uuendustega (näiteks ühe projekti, kursuse, temaatika raames). (2014-2020) Vastutav isik: direktor

6.3.8. Organisatsiooni toimimiskeskonna jälgimine, selle analüüsimine, parendamine. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

6.3.9. Süsteemse mõtlemise parendamine, koolitamine antud valdkonnas. (2016-2020) Vastutav isik: direktor

2.4 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Personalijuhtimine“

Eesmärk 7: Pärnu Ühisgümnaasiumis töötab professionaalne, motiveeritud, elukestvas õppes osalev ja õppijate arengut toetav ning õppijate vajadustega arvestav ühtse meeskonnana töötav õpetajaskond

Mõõdik (oodatavad tulemused)

7.1. 2015. aastaks on parendatud ja õpetajaskonnale selgitatud personalipoliitika aluseid ning välja töötatud ja rakendatud personalipoliitika strateegia.

Tegevused:

7.1.1. Personalipoliitika aluste ajakohastamine ning õpetajaskonnale selgitamine. (2015) Vastutav isik: direktor

7.1.2. Ametijuhendite uuendamine. Ametijuhendites kooli arendustegevuses osalemise ja enesetäienduse nõude lisamine, konkretiseerimine. Õppealajuhataja, arendusjuhi ning huvijuhi tööülesannete ja vastutusala konkreetsem määratlemine ning vastutusosalade ajakohastatult jagamine. (2015) Vastutav isik: direktor

7.1.3. Personalivajaduse väljaselgitamine ja pidev korrigeerimine lühemas ja pikemas perspektiivis. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

7.1.4. Personalipoliitika ja –strateegia arendamine ja parendamine kooli juhtkonna ja kooli õpetoolide juhatajate poolt. (2014 - 2015) Vastutav isik: direktor

7.1.5. Noorte õpetajate Pärnu Ühisgümnaasiumisse meelitamine tänu aktiivsemale praktikakohtade pakkumisele Tallinna ja Tartu Ülikoolis. (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht

7.2. 2015.aasta alguseks on välja töötatud ja 2015. aasta lõpuks rakendatud süsteemne personali professionaalse arengu programm.

Tegevused:

7.2.1. Tunnustussüsteemi ja punktitali ajakohastamine (sh seoses klassijuhatamisega) ja täiustamine kooli juhtkonna ja arendusgrupi poolt. Tunnustussüsteemi sidumine täiendkoolitustega, uuenduslike õppemeetodite kasutamisega. Tunnustussüsteemi uute aluste tutvustamine õpetajaskonnale. (2014-2015) Vastutav isik: direktor

7.2.2. Pikaajalise täiendkoolitusplaani (kogu arengukava perioodi ajaks ehk aastateks 2014-2020) väljatöötamine ja rakendamine, sh sisemised, välimised, grupi- ja individuaalkoolitused. (2014-2020) Vastutav isik: direktor, arendusjuht

7.2.3. Sisekoolituste süsteemi väljatöötamine ning regulaarne rakendamine vähemalt üks kord õppeaastas (nn kogemuspäevade näol näiteks). Sisekoolituse läbiviivate õpetajate tunnustamissüsteemi loomine ja rakendamine (näiteks punktitali kaudu). (2014-2020) Vastutav isik: direktor, arendusjuht

7.2.4. Koolituste mõjususe regulaarne hindamine. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

7.2.5. Õpetajate eneseanalüüsi süsteemi loomine ja süsteemne rakendamine vähemalt üks kord õppeaastas. (2015-2020) Vastutav isik: direktor, arendusjuht

7.2.6. Õpetajate arenguveestluste süsteemi loomine ja süsteemne rakendamine vähemalt üks kord õppeaastas. Arenguveestluste sidumine täiendkoolituste ja eneseanalüüsiga. (2015-2020) Vastutav isik: direktor, arendusjuht

7.2.7. Õpilaste rahuloluküsitluste sisseviimine iga aine kursuse või perioodi lõpus, et anda õpetajale tagasisidet ning soovitusi õpilaste huvid ja vajadustega paremaks arvestamiseks ning õpetajate professionaalse arengu eesmärgil. Individuaalsete rahuloluküsitluste sidumine õpetaja eneseanalüüsi ja õpetaja-direktori arenguveestlusega. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht, haridustehnoloog

7.2.8. Õpetajate aktiivne osalemine kooli õppetoolide töös, kooli arendusmeeskondades, siseriiklikes ja rahvusvahelistes võrgustikes ja koostööprojektides. Tunnustamine eelpool nimetatud lisatöö eest. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, arendusjuht

7.3. Personali rahulolu personalipoliitikaga ning motivatsioon töötamiseks õpetajana just Pärnu Ühisgümnaasiumis on rahuloluküsitluste tulemuste järgi tõusvas trendis.

Tegevused:

7.3.1. Personali rahulolu-uuringute läbiviimine vähemalt üks kord õppeaastas. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

7.3.2. Tulemuste analüüsimine, tulemuste esitamine huvipooltele. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

7.4. Pärnu Ühisgümnaasiumi õpetajaskond tunneb ennast ühtse meeskonnana ja töötab üheskoos kooli arengu suunal.

Tegevused:

7.4.1. Meeskonnakoolitused 2014. -2015. õppeaastal ühtsuse saavutamise eesmärgil. (2014-2015) Vastutav isik: direktor

7.4.2. Ühiskoolitused vähemalt kaks korda õppeaastas. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

7.4.3. Ühisürituste korraldamine (õpetajate päeva puhul kohvilaud, jõululõuna, väike koosviibimine vabariigi aastapäeva puhul, õppeaasta pidulik lõpetamine mitteformaalses õhkkonnas, ühised koolitus-väljasõidud). (2014-2020) Vastutav isik: direktor

2.5 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Koostöö huvigruppidega“

Eesmärk 8: Kooli personal, õpilasesindus, hoolekogu, vilistlased, pidaja ja koostööpartnerid on regulaarselt ja süsteemselt kaasatud kooliarendusse ja kooliellu.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

8.1. 2015. aastaks on välja töötatud (huvigruppide löikes) pikaajaline tegevuskava (sh koostööpõhimõtete ja –vormide määratlemine, partnerlussuhete hoidmise ja arendamise kavandamine).

Tegevused:

8.1.1. Huvigruppide esindajate kokku kutsumine, et määratleda koostöö põhimõtted ja vormid. (2014-2020) Vastutav isik: direktor

8.1.2. Huvigruppidega pikaajalise koostöö ja partnerluskava koostamine ja kooskõlastamine. (2015) Vastutav isik: direktor

8.1.3. Huvigruppide esindajate kokku kutsumine üks kord õppeaastas, et hinnata ja analüüsida tegevuskava tulemuslikkust. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

8.2. Õpilasesindus, hoolekogu, vilistlased ja pidaja osalevad aktiivselt koolielus.

Tegevused:

8.2.1. Hoolekogu ja linnavalitsuse esindajad on kutsutud kooliüritustele ning omavad oma rolli üritusel (näiteks auhindade üleandmine, võitjate väljakuulutamise jms). (2014-2020) Vastutav isik: direktor

8.2.2. Koostööpartnerid on kaasatud neid puudutavaid õppesuundi/ ühiseid õppeprojekte puudutavatesse aruteludesse. (2014-2020) Vastutav isik: direktor

8.2.3. Lahtiste uste päevade korraldamine III õppeveerandil. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

8.2.4. Lapsevanemad, vilistlased, hoolekogu ja linnavalitsuse esindajad on oodatud külalislektoritena kooli tunde andma „Tagasi kooli“ projekti raames. (2015-2020) Vastutav isik: direktori asetäitja noorsootöö alal

8.2.5. Õpilasesindusele on usaldatud ürituste/projektide läbiviimine koostöös linna haridusasutuste jt institutsioonidega. Õpilasesindusele on usaldatud kooli reklaamimine veebruarikuus linna ja maakonna põhikoolides. (2015-2020) **Vastutav isik:** direktori asetäitja noorsootöö alal, õppealajuhataja

8.2.6. Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna esindaja kutsumine, kaasamine olulisematesse kooli arengut puudutavatesse aruteludesse, töökoosolekutesse, arengukava uuendamisse. (2014-2020) Vastutav isik: direktor

8.3. 2015. aastaks on loodud terviklik huvigruppide rahulolu-uuringu süsteem. Huvigruppide rahulolu kaasatusega kooliarendusse/juhtimisse on tõusvas trendis.

Tegevused:

8.3.1. Huvigruppide rahuloluküsitluste väljatöötamine, seniste õpilaste ja lastevanemate küsitluste täiustamine. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

8.3.2. Huvigruppide rahulolu-uuringute läbiviimine igal aastal. Tulemuste analüüs, huvigruppidele tagasisidestamine. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

8.3.3. Rahulolu-uuringute tulemuste analüüsist lähtuvate parendustegevuste planeerimine ja elluviimine. (2015-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond

Eesmärk 9: Kooli ja kodu vahel on tihe koostöö.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

9.1. Koostöö kooli ja kodu vahel on paranenud.

Tegevused:

9.1.1. Vanemad osalevad oma lapse ja klassijuhataja vahelisel arenguveestlusel vähemalt üks kord lapse gümnaasiumiõpingute aja jooksul (soovitavalt 10. klassis või hiljemalt 11. klassi esimesel poolaastal. (2014-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja, klassijuhataja

9.1.2. Klassijuhatajad loovad lastevanemate meili-listi, kuhu saadetakse aktuaalset infot õpilaste, klassi- ning koolielu kohta. (2014-2020) Vastutav isik: klassijuhatajad, haridustehnoloog

9.1.3. Klassijuhatajad kutsuvad lapsevanemaid kooliüritustele vanemate listi kaudu. (2014-2020) Vastutav isik: klassijuhatajad

9.1.4. Õppeaastas toimub vähemalt kaks lastevanemate üldkoosolekut ja kaks klassikoosolekut. (2014-2020) Vastutav isik: direktor, klassijuhatajad

Eesmärk 10: Kool väärtustab ja hoiab ning arendab olemasolevaid partnerlussuhteid ning algatab ja on avatud uutele partnerlussuhetele kohalike, riigi ja Euroopa põhikoolide, gümnaasiumide, ülikoolide, huvikoolide, noortekeskuste ning ettevõtetega.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

10.1. Arengukava perioodi alguses (aastal 2014) olemasolevad koostöösuhted kõrgkoolidega on säilinud ka arengukava perioodi lõpuks (aastaks 2020). Koostööst välisriikide ja kodumaiste institutsioonidega on pärast läbiviidud projekte sündinud uued koostöömõtted ja projektiideed.

Tegevused:

10.1.1. Kõrgkoolidest koostööpartneritega õppesuundade ning valikainete ainekavade süsteemne arendamine. (2014-2020) Vastutav isik: direktor, õppealajuhataja

10.1.2. Kõrgkoolidest koostööpartnerite kaasamine kooliellu (nt ainepunkte tõestavate diplomite kättejagamisel kooliaktustel), koostöö tulemuste väärtustamine ja kajastamine meedias. (2014-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond, kommunikatsioonijuht

10.1.3. Projektiperioodi lõppedes koostöös partneritega uute koostöövõimaluste otsimine ja leidmine. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

10.2. Arengukava perioodil ehk aastatel 2014-2020 on algatatud või läbiviidud uusi projekte ning leitud uusi koostööpartnereid linnast, riigist ja Euroopast. Loodud on uusi koostöövõimalusi ning koostööväljundeid kõrgkoolidega.

Tegevused:

10.2.1. Uute E-twinningu, Erasmus+ ja linna haridusprojektide projektide algatamine ja koordineerimine. Vähemalt ühe linna rahastatud haridusprojekti koordineerimine õppeaastas, et panustada ka kogukonna arengusse. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

10.2.2. Uute projektivõimaluste leidmine lisaks E-twinningule, Erasmus+-le ja Pärnu linna haridusprojektidele. Uutest projektivõimalusi tutvustavatest infopäevadest osavõtmine. (2014-2020) Vastutav isik: arendusjuht

10.2.3. Ühe rahvusvahelise projekti koordineerida võtmine ning selle aktiivne kajastamine, projektitulemuste levitamine meedias. (2016-2020) Vastutav isik: arendusjuht

10.2.4. Õpilasesinduse kaasamine pisemate ja lühemate linnasiseste projektide koordineerimisse ja läbiviimisesse. (2015-2020) Vastutav isik: direktori asetäitja noorsootöö alal

10.2.6. Uute õppesuundade elluviimiseks kõrgkoolidega uute koostöölepingute sõlmimine. (2015-2020) Vastutav isik: direktor, õppealajuhataja

10.2.7. Valik- ning suunaainete valiku suurendamiseks ja täiustamiseks kõrgkoolide pakutava e-õppe ja Moodle'i kursuste võimaldamine PÜ õpilastele. (2015-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond, haridustehnoloog

2.6 Kooli arengu eesmärgid ja tegevuskava kooliarenduse valdkonnas „Ressursside juhtimine“

Eesmärk 11: Kooli finantsvõimekus on tõusnud tänu eelarveliste ja materiaal-tehniliste ressursside tulemuslikule juhtimisele ning lisaressursside otsimisele ja leidmisele, et toetada arengukavas püstitatud eesmärkide elluviimist.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

11.1. Kool on leidnud vahendeid materiaal-tehnilise baasi kaasajastamiseks.

Tegevused:

11.1.1. Materiaal-tehnilise baasi kaasajastamiseks mitmeaastase tegevusplaani koostamine. (2014-2020) Vastutav isik: direktor, majandusalajuhataja

11.1.2. Materiaal-tehnilise baasi kaasajastamiseks vahendite leidmine kooli eelarvesse. (2015-2020) Vastutav isik: direktor

11.1.3. Materiaal-tehnilise baasi kaasajastamiseks vahendite leidmine väljastpoolt kooli eelarvet (sponsorid, projektid, annetused...). (2015-2020) Vastutav isik: direktor, majandusalajuhataja, arendusjuht

11.2. On hangitud eelarveväliseid lisaressursse kooli jätkusuutlikkuse seisukohalt oluliste arendustegevuste elluviimiseks õppe- ja kasvatustöö alal.

Tegevused:

11.2.1. Eelarveväliste lisaressursside hankimine läbi projektide, sponsorluse, annetuste. (2015-2020) Vastutav isik: direktor, arendusjuht

11.2.2. Kooliruumide sihipärane väljarentimine ning renditulu kasutamine õppetöölaliste arendustegevuste elluviimiseks (nt. valikainete valiku suurendamine). (2014-2020) Vastutav isik: direktor, majandusjuhataja, arendusjuht

11.2.3. Mittetulundusühingu loomine, et saada juurde lisaressursse. Oma maja õpetajatega koolitused, keelekursused, arvutikursused linnarahvale. (2016-2020) Vastutav isik: direktor, hoolekogu esimees

11.3. On leitud lisavõimalusi kooli pedagoogilise kaadri (täiend)koolitamiseks, et võimaldada õpilastele kaasaegsetest põhimõtetest lähtuv kvaliteetne gümnaasiumiharidus.

Tegevused:

11.3.1. SA Archimedese õpirände programmis (täiendkoolitused Euroopas) osalemine vähemalt üks kord arengukava perioodil. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

11.3.2. HITSA koolituspakkumiste aktiivsem ärakasutamine, et arendada pedagoogilist kaadrit IKT-vahendite ja selle õppetööga seostamise alal. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

11.3.3. Projekti raames läbiviidavate ja koolile tasuta toimuvate koolituspakkumiste aktiivsem ärakasutamine, neis osalemiseks taotluste esitamine. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

11.3.4. SA Innove tasuta koolitusvõimaluste suurem levitamine õpetajate listis ja igapäevastel infokoosolekutel. (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

11.3.5. Sisekoolituste süsteemi sisseviimine ja regulaarne rakendamine, et ühe õpetaja koolituskogemusest saaksid kasu rohkemad õpetajad. (2015-2020) Vastutav isik: õppealajuhataja

11.4. Rahaliste vahendite ning võimaluste leidmine valikainete ning huvitegevuse valiku suurendamiseks koolis.

Tegevused:

11.4.1. Kõrgkoolidega koostöölepingute sõlmimine suuna- ning valikainete läbiviimiseks, et osa lektorite töötasust kaetaks kõrgkoolide eelarvest. (2015-2020) Vastutav isik: direktor, õppealajuhataja

11.4.2. Huvikoolidega koostöölepingute sõlmimine, et osa ringijuhendajate/treenerite töötasust kaetaks huvikoolide eelarvest. (2015-2020) Vastutav isik: direktor, õppealajuhataja

11.4.3. Projektide raames läbiviidavate tasuta loengu- ja seminaripakkumiste ärakasutamine (nt. Tartu Ülikooli poolt läbiviidav väärtuskasvatuse koolitus jms). (2015-2020) Vastutav isik: arendusjuht

11.4.4. Pärnus elavate, töötavate, õppivate inimeste hulgast potentsiaalsete valikainete andjate leidmine (nt. kohalik näitleja võiks anda avalikku esinemist, kohalik muusik kitarritundi jms). (2015-2020) Vastutav isik: direktor, õppealajuhataja

11.4.5. Huviringide pakkumine õpilastele sümboolse summa eest (jaanuaris 2014 läbiviidud rahuloluküsitlus näitas, et pooled õpilased on valmis maksma huvitegevuse eest sümboolset tasu). (2015-2020) Vastutav isik: direktor, direktori asetäitja noorsootöö alal

11.5. Toimub regulaarne eelarve täitmise tulemuslikkuse hindamine.

Tegevused:

11.5.1. Regulaarne kooli eelarve täitmise jälgimine. (2014-2020) Vastutav isik: direktor, majandusala juhataja

Eesmärk 12: Koolis on turvaline keskkond, mis on kooskõlas tervist ja ohutust puuduvate kehtivate nõuete ja soovitud tegudega ja mis võimaldab potentsiaalseid kriisiolukordasid vältida või võimalikult efektiivselt lahendada.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

12.1. Õppimis- ja töötingimused vastavad tööohutuse ja tervisekaitse nõuetele. 2015. aastaks on õppeasutuses ja selle territooriumil ohutus ja turvalisus viidud minimaalse juhtumite määrani.

Tegevused:

12.1.1. Töö- ja õpikeskkonna riskianalüüsi teostamine. (2014) Vastutav isik: direktor, majandusala juhataja

12.1.2. Õppimis- ja töötingimuste vastavusseviimine tööohutuse ja tervisekaitse nõuetega. (2014-2015) Vastutav isik: direktor, majandusala juhataja

12.1.3. Kooli personali regulaarne koolitamine tööohutuse teemal. (2014-2020) Vastutav isik: direktor, majandusala juhataja

12.2. Koolil on olemas kehtiv ja töötav kriisiplaan kriisiolukordades toimimise instrueerimiseks.

Tegevused:

12.2.1. Kooli kriisiplaani ajakohastamine ning korrigeerimine seoses uude majja kolimisega koostöös päästeametiga. (2014) Vastutav isik: arendusjuht, majandusala juhataja

12.2.2. Kooli kriisiplaani realiseerimiseks vajalike muudatuste sisseviimine koolimajas. (2014) Vastutav isik: direktor

12.2.3. Kooli kriisiplaani tutvustamine kooli personalile. Kooli personali koolitamine. (2014) Vastutav isik: arendusjuht

12.3. Kool leiab aastatel 2014-2016 lahendused ajutisele ruumipuudusele.

Tegevused:

12.3.1. 2014. aasta sügisest 10. klasside perioodõppele viimine, mis võimaldab erinevatel õpetajatel/ainetel jagada klassiruumi ning kasutada maja ruumiressursse säästlikumalt. (2014)

Vastutav isik: direktor, õppealajuhataja

12.3.2. Ajutiste õppeklasside rajamine 2014-2015 ja 2015-2016 õppeaastaks raamatukokku, õpilasesinduse ruumi ning koridoridesse. (2014-2016) Vastutav isik: majandusjuhataja

12.3.3. Õppetundide läbiviimine suunaainete osas koostööpartnerite ruumides (näiteks Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis majandus- ja ettevõtlussuunal). (2015-2016) Vastutav isik: direktor

Eesmärk 13: Kool tegutseb ja töötab keskkonnasäästlikult ning kasvatab õpilastes keskkonnateadlikkust.

Mõõdik (oodatavad tulemused)

13.1. Terve koolipere kasutab koolis olevaid ressursse keskkonnasäästlikult.

Tegevused:

13.1.1. Säästliku majandamise ja keskkonnahoiu põhimõtete määratlemine. (2014-2015)

Vastutav isik: majandusjuhataja

13.1.2. Keskkonnahoiuga seotud koolitused kooliperele (Kuidas säästa keskkonda igapäevaelus toimetades?). (2015-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond

13.1.3. Keskkonnakomisjoni loomine. (2015) Vastutav isik: kooli juhtkond

13.1.4. Prügi sorteerimise propageerimine koolimajas ning selleks võimaluste loomine (prügikastid ja –konteinerid, kuhu on võimalik eraldi paigutada paber, pakendid, joogitaara).

(2015-2020) Vastutav isik: majandusjuhataja, keskkonnahoiu töögrupp

13.1.5. Keskkonnahoiu teemaga seotud projektides osalemine. (2015-2020) Vastutav isik: kooli juhtkond, keskkonnahoiu töögrupp

2.7 Kooli arengu eesmärgid ja tegevused tervisealastes küsimustes

Tulenevalt sotsiaalministri 13. augusti 2010. a määrusest nr 45 *Koolitervishoiuteenust osutava õe tegevused ning nõuded õe tegevuste ajale, kättesaadavusele ja asukohale* § 2 lõike 2 punktist 7 on seatud järgmised kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad:

- 1) silmade väsimuse vähendamine;
- 2) koolis sh kehalises kasvatuses tekkivate traumade vähendamine;
- 3) õpilaste tervisekäitumise muutmine ja teadlikkuse suurendamine;
- 4) füüsilise õpikeskkonna vastavusse viimine kehtiva õigusega;
- 5) kasvatuslikel põhiväärtustel oleva töö- ja suhtlemiskultuuri kasutusele võtmine koolitöötajate poolt. (Talvik, Salumaa 2013);
- 6) tervist edendavate koolide võrgustikuga ühinemine. (2016-2017) Vastutav isik: kooli juhtkond, keskkonnahoiu töögrupp.

III ARENGUKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKE RAHALISTE VAHENDITE KAVANDAMINE

Arengukava on koostatud eeldusel, et kõik tegevused oleksid teostatavad ning tulemused saavutatavad olemasolevate eelarveliste vahenditega ning õppeasutuse areng tagatakse igapäevase senisest tõhusama tööülesannete täitmise kaudu. Arengukava elluviimiseks vajalike rahaliste vahendite kavandamine toimub kooli eelarves igal aastal eelarve koostamise käigus tulenevalt kooli üldtööplaanist. (Talvik, Salumaa 2013).

IV INVESTEERINGUTE KAVA

INVESTEERING	SUMMA	PERIOOD	VASTUTAJA
Köögiseadmete uuendamine, kaasajastamine	10 000 eurot	2015-2020	direktor, söökla juhataja

Investeeringute kava elluviimiseks on vajalik vajamineva summa planeerimist Pärnu linna eelarve strateegiasse ja Pärnu linna eelarvesse.

V ARENGUKAVA UUENDAMINE

Arengukava elluviimine ja uuendamine on kooli sisehindamise tavapäraseks osad. Arengukava elluviimiseks kavandatakse iga õppeaasta alguseks detailne arengukava rakendusplaan kooli üldtööplaanis. Rakendusplaani kinnitab kooli direktor õppenõukogu ettepanekute alusel käskkirjaga, olles eelnevalt saanud arvamused kooli hoolekogult, õpilasesinduselt ja õppenõukogult. Arengukava täitmise analüüsi juhib ja selle eest vastutab kooli juhtkond, kasutades erinevaid töövorme kogu kollektiivi, õpilaste ja lapsevanemate kaasaarvamiseks (sisehindamine, enesehindamine, küsitlus, arutelu jt). Iga õppeaasta lõpus analüüsitakse arengukava elluviimist ning koostatakse õppeaasta kokkuvõte, mis kajastab arengukava tegevuskava elluviimise hetkeseisu. Õppeaasta kokkuvõte arutatakse läbi kooli õppenõukogus ning õppenõukogu esitab ettepanekud arengukava uuendamiseks ja/või järgmise õppeaasta rakendusplaani koostamiseks.

Kooli arengukava kuulub muutmisele seoses

- muudatustega õigusaktides
- muudatustega riiklikus õppekavas
- muudatustega haridusnõudluses
- muudatustega kooli investeeringutes
- kooli arengukava määratud tähtaja möödumisega

Juhul kui kooli õppenõukogu teeb ettepaneku kooli arengukava uuendada/ muuta, arutatakse ettepanekud läbi kooli hoolekogu ja õpilasesindusega ning tehakse vastav ettepanek kooli pidajale.

Järgneva perioodi arengukava koostamine toimub poole aasta jooksul enne eelneva kehtivuse lõppu, tuginedes eelneva perioodi analüüsile. Arengukava uuendamiseks/ muutmiseks esitatakse pidajale tutvumiseks arengukava projekt või arengukava muudatused koos arvamustega kooli hoolekogult, õpilasesinduselt ja õppenõukogult. Peale seda kui arengukava projekt on vähemalt kaks nädalat avalikustatud ning laekunud ettepanekud on läbi arutatud, kinnitab kooli pidaja arengukava või selle muudatused.

2019. aastal viiakse läbi kooli sisehindamine, mille käigus välja selgitatud kooli tugevused ja parendusvaldkonnad on aluseks uute eesmärkide ja põhisuundade kavandamisel uue arengukava väljatöötamiseks aastani 2030. (Talvik, Salumaa 2013).

VI KASUTATUD KIRJANDUS

- Arengustrateegia Pärnumaa 2030+
- Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”
- Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt
- Eesti Inimvara Raport
- Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015
- Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013
- Elukestva õppe strateegia 2014-2020
- Euroopa 2020. aasta eesmärgid (Euroopa 2020 strateegia)
- HTMi arengukava „Tark ja tegus rahvas 2012-2015“
- Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“
- OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”
- PISA 2009 – Eesti õppetunnid
- Pärnu linna arengukava aastani 2025
- Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025
- Raava, M. Kuidas tõsta õpimotivatsiooni? <http://arvamus.postimees.ee/2628944/mait-raava-kuidas-tosta-opimotivatsiooni/> / 22.06.2014
- Raava, M. Mis võiks suurendada meie lastel õpimotivatsiooni? http://innove.ee/UserFiles/Organisatsioonist/Innove%2010%20tegevusaasta%20koverents/Ettekandned/Mis_voiks_suurendada_meie_lastel_opimotivatsiooni_Mait_Raava.pdf / 10.08.2014
- Talvik, M., Salumaa, T. (2012). Kooli arengukava näidis koos selgitustega arengukava koostamiseks. Merlecons Toimetised, Seeria B Nr 31, 18
- Talvik, M., Salumaa, T. (2013). Muutunud nõuded kooli arengukava koostamisele ja vormistamisele seisuga 01.01.2014. Merlecons Toimetised, Seeria B Nr 52, 23 - 24
- Teadmispõhine Eesti: Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonistrateegia 2007-2013
- Teppo, M., Rannikmäe, M. Kuidas suurendada õpilaste huvitatust loodusteaduste õppimise vastu, huvi õpingute jätkamise ning ainega seotud elukutsete vastu? http://www.oppekava.ee/index.php/Kuidas_suurendada_%C3%B5pilaste_huvitatust_loodusteaduste_%C3%B5ppimise_vastu_huvi_%C3%B5pingute_j%C3%A4tkamise_ning_ainega_seotud_elukutsete_vastu%3F / 22.06.2014
- Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009
- Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013

VII LISAD

LISA 1. Kooli lühikirjeldus, üldandmed ja eripära

Pärnu Ühisgümnaasiumi sünniaastaks loetakse 1861, mil loodi Pärnusse progümnaasium. Kool on kandnud erinevaid nimetusi: 1861–1918 Pärnu Poeglaste Gümnaasium, 1918–1927 Pärnu Ühisgümnaasium, 1927–1944 Pärnu Poeglaste Gümnaasium, 1944 – 1995 Pärnu 1. Keskkool, alates 1995 – Pärnu Ühisgümnaasium.

Kool tõusis Eesti kultuurikollete hulgas kiiresti esimeste hulka ja jäi sinna püsima okupatsioonivõimude saabumiseni. Eesti Vabariigi aegne gümnaasiumi direktor oli Oskar Mälk. Paljud Pärnu Poeglaste Gümnaasiumi kasvandikest etendasid silmapaistvat ja mõjuvat osa kultuuri- ja teadusvallas, poliitikas ning ühiskondlikus elus. Üheteistkümnest Eesti riigitiiril

olnud mehest olid viiel sidemed Pärnu Poeglaste Gümnaasiumiga – Fr. Akelil, J. Jaaksonil, K. Pätsil, J. Teemandil, J. Uluotsal.

Aastatel 1961–1999 juhtis kooli Pärnu Poeglaste Gümnaasiumi lõpetanud Elmar Roosna. Kool on humanitaarkallakuga juba alates 1962. aastast, mil loodi inglise keele süvaklassid. Võõrkeeltest õpetatakse hetkel inglise, vene, saksa, prantsuse ja hispaania keelt. Aastast 1999 juhib kooli Mart Kuuskmann.

2014. aasta sügisel alustab Ühisgümnaasium tööd oma ajaloolises majas Kooli tn 13 ehk niinimetatud valges koolimajas. Selle koolimaja projekteeris tuntud arhitekt Olev Siinmaa. Maja ehitati aastatel 1938-1940, koolitöö algas seal 1940. aasta 8. jaanuaril. 1952. aastal asus koolimajja Pärnu I Keskkool (praegune Pärnu Ühisgümnaasium) ja ta töötas selles majas 1971. aastani. Seega pärast rohkem kui 40-t aastat eemal pöördub Mai tänaval asunud Pärnu Ühisgümnaasium tagasi oma vanasse koolimajja Kooli tänavale. Sellise ümberkorralduse on tinginud koolivõrgu korrastamine Pärnu linnas ning volikogu 20.12.2013 otsus, millega otsustati liita Pärnu Ühisgümnaasiumi gümnaasiumiosa ja Hansagümnaasium ning lõpetada Pärnu Hansagümnaasiumi tegevus. Pärnu hansagümnaasiumi õpilased jätkasid õpinguid Pärnu Ühisgümnaasiumis.

Kuigi õppehoone muutub, jätkub Ühisgümnaasiumi vaimsus ja sisu. Pärnu Ühisgümnaasium on jätkusuutlik loomingu- ja akadeemilise õppekeskkonnaga, ühtehoidva kooliperega mitmekülgset ja konkurentsivõimelist gümnaasiumiharidust pakkuv õppeasutus. Koolis töötavad professionaalsed, õpilasi toetavad ja innustavad õpetajad. Kooli mikrokliima on selline, et siia tahetakse tulla ja siin tahetakse olla. Pärnu Ühisgümnaasiumi koolipere liikmed tunnevad uhkust, et nad õpivad või töötavad siin koolis.

Kooli traditsioonid nagu näiteks teadmiste võistlus Koidula Gümnaasiumiga, koolikonverentsid, kooli aastapäeva pidulikud aktused, meelde jäävad jõulu- ja kevadkontserdid on kestnud aastakümneid. Õpilasesinduse eestvedamisel toimuvad stiilipäevad, õuduste õhtud, filmiõhtud, solistikonkursid, kooliolümpiad jpm.

Pärnu Ühisgümnaasiumi võib nimetada kogukonnakooliks, sest siin on õppinud paljude praeguste õpilaste vanemad ja vanavanemadki.

Koolil on palju nimekaid vilistlasi, kes aegade jooksul on tuntuks saanud teaduses, kultuurivallas ja ühiskondlikus elus. Näiteks Konstantin Päts, Jüri Vilms, Paul Keres, Hugo Hiibus, Külle Arjakas, Marko Matvere, Annely Akkermann, Marianne Mikko, Jüri Tamm jpt.

LISA 2. Strateegilised alusdokumendid ja nendest lähtuvad arengutrendid

Pärnu Ühisgümnaasiumi arengukava väliskeskkonna arengutrendide väljatoomisel on lähtutud järgmistest strateegilistest dokumentidest

- Pärnu linna arengukava aastani 2025
- Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025
- Arengustrateegia Pärnumaa 2030+
- Elukestva õppe strateegia 2014-2020
- Euroopa 2020. aasta eesmärgid (Euroopa 2020 strateegia)
- Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015
- Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“
- Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt

- Teadmistepõhine Eesti: Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonistrateegia 2007-2013
- Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”
- Eesti Inimvara Raport
- HTMi arengukava „Tark ja tegus rahvas 2012-2015“
- Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013
- Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013
- Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009
- PISA 2009 – Eesti õppetunnid
- OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”

Pärnu Ühisgümnaasiumi arengukavatöö aluseks olnud strateegilistes dokumentides on välja toodud järgmised üldised arengutrendid:

1) Vajadus muutuda

- Üleilmastumisega kaasnev rahvusvaheliste suhete elavnemine, vastastikuste majandus- ja kultuurisidemete tihenemine, õppimisvõimaluste rahvusvahelistumine ning Euroopa Liidu tööturu avanemine esitavad Eesti ühiskonnale järjest suuremaid nõudmisi, mille täitmine eeldab põhjalikke muudatusi ka haridussüsteemis, eriti võõrkeeleõppes, sest just haridussüsteemi kaudu tagatakse Eesti elanike valmisolek õppida, töötada ja tegutseda edukalt Eestis ja mujal maailmas. (Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015, lk 2)
- Kiirelt muutuvates ühiskondades ei ole koolide eesmärgid enamasti selged ja püsivad. Üha enam üleilmastuvates ja teadmuspõhistes majandussüsteemides peavad koolid looma aluse elukestvaks õppeks, tegeledes samas uute väljakutsetega nagu muutuv demograafiline olukord, suurenev sisseränne, muutuv tööturg, uued tehnoloogiad ning kiirelt arenevad teadmised. Nende arengute tõttu lasub koolidel tohutu **surve muutuda** ning koolide juhtkondade ülesandeks jääb selle protsessiga tõhusalt toime tulla. (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 25)
- Mitmed uuringud (Pisa 2006, 2009 jt) näitavad Eesti õpilaste head teadmiste taset, aga ka tagasihoidlikku loovust, ettevõtlikkust, probleemilahendamisoskust. Samas just neid omadusi ootab tänapäeva ühiskond ja majandus. Lisaks heale ülesütlemise ja reeglijärgimise oskusele vajab Eesti noor põlvkond üha rohkem sotsiaalseid võimekusi: oskus ennast väljendada, juhtida ja kehtestada; loovalt ja kriitiliselt mõelda; olla eestvedaja ja võtta riske; väärtustada mitmekesisust ja koostööd; tulla toime määramatuse ja ebaõnnestumisega. Väljakutsele vastamine tähendab suurt nihet nii õpikäsitusel kui ka suhtumises kooli ja õpetamise – **õppeasutus pole pelgalt tarkuste omandamise paik, vaid esmajoonel keskkond, mis kujundab noort isiksust ja tema võimekust avatud maailmas hakkama saada.** (Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt, lk 2)
- Eesti tuleviku eduteguriks on **inimeste muutumisvõime**, ohuks nn. pehme maandumine, mis lubab vana viisi jätkata. Eeldatakse kujunenud mõttemallide hülgamist ja senisest tunduvalt efektiivsemate koostöömudelite loomist. (Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”, lk 4)
- Kas lapsed õpivad pigem selleks, et saada häid hindeid ja tasuv töö, või seetõttu, et õppimine on põnev ning võimaldab oma võimeid huvitavas töös realiseerida? Eesti koolis on eesmärgiks individuaalne toimetulek, liiga vähe on vastastikust hoolivust ja koostööoskust. (Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”, lk 23)

2) Lõimimine ja pädevuste (eriti sotsiaalsete pädevuste) õpetamine, arendamine:

- Uued põhikooli ja gümnaasiumi riiklikud õppekavad suunavad koole vähendama õpilase koormust, lõimima ained tihedamalt üldiste eesmärkidega nagu näiteks õppimisoskus, lõimima aineid omavahel, kasutama aktiivseid õppemeetodeid ning suurendama elulähedust ja praktiliste oskuste osakaalu. **Õppekavade rakendamine on täies mahus koolidele kohustuslik 2013/14 õppeaastaks.** (Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala arengukava „Tark ja tegus rahvas“ 2013-2016, lk 23)
- Noorte paremaks kohanemiseks hilisema tööeluga on üldhariduses vajalik lisaks faktiteadmistele kujundada õpilaste **sotsiaalseid võtmepädevusi.** (Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“)
- Hariduse esmaseks eesmärgiks on aidata luua ühendus maailmaga, leida enda võimetele vastav tegevusala, valmistuda täitma hästi oma eri rolle – tööl, avalikus elus, perekonnas. Haridus kasvatab isiksuse autonoomiat ja toetab tema sotsialiseerumist, mille käigus inimene õpib tundma oma kultuuri ja kujundab oma arusaama enda kohta. (Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala arengukava „Tark ja tegus rahvas“ 2013-2016, lk 3)
- Visioon: Nii põhikooli kui ka gümnaasiumilõpetajad peavad olema otsustus- ja vastutusvõimelised, eetiliste väärtushinnangutega aktiivsed ühiskonna liikmed nii tarbijatena kui loojatena; harmoonilise isiksusena olema küllaldaselt ette valmistunud eluga toimetulekuks ja haridustee jätkamiseks kas akadeemilisel või kutseõppe suunal; olema orienteeritud edule, väärtustades teisi ja olles väärtustatud teiste poolt; suutma orienteeruda maailma eri kultuurides, olles sallivad erisuste suhtes ja säilitades omaenese kultuuri ning identiteeti; omama valmisolekut ning motivatsiooni täiskasvanuna vajadusel ümber õppida. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 7)

3) Konstruktivistlikud, õpilast kaasavad õppemeetodid

- Tähtsal kohal on õpioskuste arendamine ja õppijat aktiveerivate õppemeetodite kasutamine. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 5)
- Prioriteetsed tegevused aastani 2025: Konstruktivistliku õpetamisstiili ja aktiivõppemeetodite rakendamine, õhinapõhise õppimise idee rakendamine kõikides haridusastmetes. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7)
- Meetmed:
Väljakutse 1 meede: Õppeasutustes konstruktivistlike ja koostööpõhiste õpimudelite juurutamine, sotsiaalsete kompetentside (suhtlemis- ja läbirääkimisoskused, kriitiline mõtlemine, pingetaluvus, koostöövalmidus ja eestvedamine, eneseregulatsiooni oskus, arutlus- ja esinemisoskus, keelteoskus jt.) tugevdamine õppekavades, õpetajate ja koolijuhtide vastav täiendusõpe. (Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt, lk 2)
- Konstruktivistlikud uskumused peegeldavad arusaama, et õpilased pole passiivsed teadmiste vastuvõtjad, vaid aktiivsed osalejad teadmisteloomes. Selline lähenemine paneb põhirõhu pigem mõtlemise arendamisele ja põhjuslike seoste mõistmisele kui konkreetsete teadmiste omandamisele.
  - minu roll õpetajana on toetada õpilaste endi uurimistegevust;
  - kõige paremini õpivad õpilased siis, kui nad lahendavad probleeme iseseisvalt;
  - õpilastele peaks andma võimaluse mõelda praktiliste probleemide lahenduste üle ise, enne kui õpetaja näitab, mil viisil neid lahendatakse;
  - mõtlemine ja järelduste tegemine on tähtsam kui aine õppekava konkreetne sisu.
 (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 25-26)
- Üldise tendentsina toetavad kõikide riikide õpetajad mõlemat liiki pedagoogilisi veendumusi, kuid enamiku riikide puhul toetatakse konstruktivistlikke arusaamu enam kui uskumusi teadmiste otseülekandesse. Valdav osa õpetajaist on veendunud, et nende ülesanne ei ole

õpilastele mitte ainult faktide edastamine, vaid nad peaksid pigem toetama õpilaste aktiivset rolli teadmiste konstrueerimisel. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 26-27)

- Õpilastele orienteeritud praktikaid:
  - õpilased töötavad väikestes gruppides, et lahendada ühiselt probleem või ülesanne
  - õpetaja annab õpiraskustega õpilastele ja/või neile, kes kiiremini edasi jõuavad, erinevaid ülesandeid
  - õpetaja palub oma õpilastel soovitada või aidata kavandada tunni tegevusi või teemasid
  - õpilased töötavad võimete alusel moodustatud rühmades. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 28)

4) Innovatsioon, tulevikuperspektiiv

- Eesti on kujunenud teadmistepõhiseks ühiskonnaks, kus uute teadmiste loomine, vastuvõtu- ja rakendusvõime on elukvaliteedi tõusu allikas. Ühiskonna arengumootoriks on teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, mida toetab **tulevikku vaatav** ja paindlik **haridussüsteem**. (Teadmistepõhine Eesti: Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonistrateegia 2007-2013, lk 21)

5) Võõrkeelte valiku suurendamine

- Visioon: võõrkeeled aastal 2015: Keeleõppevõimalused on mitmekesisunud, õpetatavate võõrkeelte valik on laienenud. (Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015, lk 23)
- Euroopa mitmekeelsuspoliitika väärtustab nii ühiskonna kui ka inimese mitmekeelsust ning erinevate võõrkeelte õpetamist ja õppimist: eeldatakse, et **emakeele või esimese keele kõrval peab inimene oskama vähemalt kahte võõrkeelt**. (Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala arengukava „Tark ja tegus rahvas“ 2013-2016, lk 51-52)

6) Võõrkeeltes teiste ainete õpetamine

- Visioon 2015: Võõrkeelte parema omandamise eesmärgil kasutatakse võõrkeeli teiste ainete õpetamisel nii üldhariduskoolis kui ka kutse- ja kõrgkoolides ning vabahariduskeskustes. (Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015, lk 24)

7) IKT vahendid õppetöös (digipööre!)

- Visioon 2015: Keeleõppes ja keelepraktikas kasutatakse rohkem veebipõhiseid rakendusi. (Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015, lk 24)
- Eesmärk: Õppimisel ja õpetamisel rakendatakse kaasaegset digitehnoloogiat otstarbekamalt ja tulemuslikumalt, paranenud on kogu elanikkonna digioskused ning tagatud on ligipääs uue põlvkonna digitaristule. (Elukestva õppe strateegia 2014-2020, lk 6)
- Prioriteetsed tegevused aastani 2025:
  - Digikirjaoskuse arendamine haridusasutustes (õpetajad, õpilased).
  - E-kursuste valiku laiendamine, kättesaadavuse tagamine ja e-keskkondade arendamine ning õppeasutuste ülese õppe võimaldamine. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7)
- Täna IKT-vahendid lubavad juba enam kui sajand tagasi tööstusrevolutsiooni ajal tekkinud hariduseandmise paradigma muutmist, mille kestmisele pole muud põhjendust kui harjumused ja tavad. Juba täna olemasolevad IKT võimalused lubavad seevastu märksa enam arvestada nii lapse individuaalsusega kui kompleksemaks muutuva läbi eri õppeainete

omavaheliste seoste loomise. (Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”, lk 3)

- Infotehnoloogia kiire areng jätkub ning selle laiem levik igapäevaelus töötab põhimõttelisi muudatusi ka hariduses. Kui arvutit on seni võetud kui olemasoleva õppe toetajat, siis infotehnoloogias nähakse juba üha enam olemasoleva õppeparadigma (õppeainekeskne klassitund) muutjat. IKT kasutuse arendamiseks on vaja ennekõike meetodilisi koolitusi, õppematerjale, tehnilist tuge, aga ka üldist toetavat suhtumist kooli juhtkonna poolt (uuendusmeelsust toetav eestvedamine!) ja muidugi aega. (Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”, lk 9)
- Eesmärk: Kaasajastatakse õppevara koostamise põhimõtted. Rakendatakse meetmed, et tagada õppevara meetodiliste ja tehniliste lahenduste kiire areng, riikliku õppekava põhiteemasid katva kaasaegsete tehniliste lahendusega õppevara väljatöötamine ning läbi e-lahenduste selle hõlbus ligipääsetavus ühiskonnas laiemalt. Arendatakse koolide IT taristut, kavandatakse ja viiakse ellu e-pedagoogika alane teadus- ja arendustegevus kaasaegse õppevara kasutamist toetavate õpetamispraktikate rakendamiseks ja meetmed pedagoogide pädevuste tõstmiseks. (Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala arengukava „Tark ja tegus rahvas“ 2013-2016, lk 23)
- Meede: E-õppevara sisuarendus, haldamise ja kasutamise süsteemide arendamine. Üldhariduses töötatakse välja e-õppevara tehnilised ja sisulised standardid; arendatakse e-õppevara sisu (e-õpikud, e-töövihikud jms); tagatakse taristu areng (võrguseadmed, võrguehitus, serverid, tarkvara, arvutid jne) ning ITK alane koolitus. (U, TF). **Tulemus:** E-õppevara on kättesaadav ja laialdaselt kasutusel, e-õppe taristu on kaasajastatud. (Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala arengukava „Tark ja tegus rahvas“ 2013-2016, lk 34)

8) Koostöö rahvusvahelisel tasandil

- Eesti osaleb edukalt rahvusvahelistes keeleõppeprogrammides ning kasutab keeleoskuse parandamiseks töö- ja praktikavõimalusi välisriikides, arendades koostööd võõrkeelte ja kultuuride alal teiste riikide ja nende kultuuriesindustega. (Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015, lk 24)
- Prioriteetsed tegevused aastani 2025: Rahvusvahelise koostöö ja koostöövõrgustike arendamine. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7,14)

9) Euroloiming

Euroopa Liit ei sea üldharidussüsteemi arengule ühiseid reegleid, samas on vajalik arvestada ühiseid eesmärke ja suundumusi ning neid oma haridussüsteemi tarvis targalt kohandada. Euroloiming loob võimaluse otseinfo ja -kogemuste vahetuseks õpetajalt õpetajale, õpilaselt õpilasele, ametnikult ametnikule. Nende võimaluste ärakasutamiseks on tähtis toetada osalust õpilasvahetusprogrammides, luua nii õpilastele kui ka õpetajaile tingimused heal tasemel võõrkeeleõppeks. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 6)

- Euroloiming: Tööturu avanedes tuleb arvestada Eesti elanike mobiilsuse suurenemisega ja Euroopa Liidu kodanike ning kolmandatest riikidest pärit kodanike võimaliku saabumisega. Meie õppekava ja koolikultuur peavad looma eeldused teiste kultuuride ja religioonide mõistmiseks ning heatahtlikuks suhtumiseks neisse – see on tähtis nii Eesti õppijate õpingute jätkamiseks mujal kui ka teiste riikide õppijate sulandumiseks meie haridussüsteemi. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 6)

10) Kõikide õppijate vajaduste, eripära ning võimalustega arvestamine (muutunud õpikäsitus – õpilasekesksus!)

- Elukestva õppe strateegia koostamise üldeesmärk: **kõigile** Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus. (Elukestva õppe strateegia 2014-2020, lk 4)
- Eesmärk: **Iga** õppija individuaalset ja sotsiaalset arengut toetava, õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendav õpikäsitus on rakendatud kõigil haridustasemetel ja -liikides. (Elukestva õppe strateegia 2014-2020, lk 6)
- Haridusvaldkonna esimeseks prioriteediks on **iga** lapse ja noore arengu toetamine, selleks erinevate võimaluste ja eduelamuste loomine. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 5)
- Prioriteetsed tegevused aastani 2025:
  - Õppijate individuaalsusega ja huvidega arvestamine (sh poiste ja tüdrukute erisused), võimetekohase õppimise toetamine, andekate õppijate toetamine.
  - Õppekavades võtmepädevuste arendamine/üldosa elluviimine (õppija iseseisvuse, loovuse ja koostööoskuse toetamine) ja selle süstemaatilise seire loomine ning rakendamine, õppijast lähtuvate õppekavade ja hindamissüsteemi väljaarendamine. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7)
- Ainult gümnaasiumiklassidega koolis saab gümnaasiumiõpetaja rohkem keskenduda oma aine õppimise toetamisele ja gümnaasiumi õppekava ainetevahelisele lõimimisele lähtuvalt õpetatavate klasside õppesuunast. Paraneb õpetatava vastavus õppija vajadustele, õppija huvidega arvestamine, üldisemalt õppijast lähtumine (RÕK 2010 üks põhimõtetest). (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 53)
- Eesmärk 2030: Õpikeskkond on mitmekesine ja õppijate erivajadusi arvestav. (Arengustrateegia Pärnumaa 2030+, lk 27)
- Väljakutse 1 meede: Õppijate isiksuslike erinevuste, andekusetüüpide (praktilise, kunstilise, sotsiaalse, emotsionaalse) ning kultuuritausta väärtustamine ning suurem arvestamine õppes ja hindamisel. (Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt, lk 2)
- **Õpetaja toetab õppija arengut.** Õpetaja tegevuse tulemuslikkuse näitajaks on õppija areng. Õpetaja lähtub õppija individuaalsetest arenguvajadustest. Õpetaja analüüsib iga üksikut õpiolukorda, suudab õppijaid motiveerida, valib sobilikud õpitegevused ja meetodikad ning suudab analüüsida nende mõju õppija arengule. Õpetaja tuleb edukalt toime mitmekultuurilises õpperühmas, märkab õppijate erivajadusi ning oskab nendega arvestada. (Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013, lk 17)
- Haridusasutuses on kesksel kohal **laps/õpilane**. Et toetada iga õppuri haridusteed, arvestatakse õppekorralduses ja õppe sisu kujundamisel õppijate erinevaid vajadusi ja võimeid. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 7)
- Üldharidussüsteemi arendamise üldeesmärk on määratletud järgmiselt: Üldharidussüsteemis luuakse **kõigile** õpilastele võrdväärsed võimalused ja tingimused võimete- ja huvidekohase ja kvaliteetse hariduse omandamiseks, mis võimaldavad jätkata õpinguid ja elus väärikalt toime tulla. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 8)
- Õpilasekesksed praktikad on oluliselt seotud klassikliimaga pea pooltes riikides. Individualiseeritud ülesanded, ühised ülesanded, samuti grupitöö aitavad luua ja hoida positiivset õpikeskkonda. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 32)

11) Elukestev õpe, täiendkoolitamine

- Eesmärk 2020: Vähemalt 15% (2020.a. 20%) vanuses 25-64 aastat osaleb elukestvas õppes, sh tasemeõppes (2010.a. 10,9%). Eesmärgi saavutamise eelduseks on, et võrreldes tänasega rakendatakse täiendavaid sisulisi ja rahalisi meetmeid täiskasvanute elukestvas õppes osalemise suurendamiseks, eelkõige täiskasvanute täiend- ja ümberõppe võimaluste laiendamise ja rahastamise suurendamise kaudu. (Elukestva õppe strateegia 2014-2020, lk 22; Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“, lk 8)
- Eesmärk 2030: Toimib täiskasvanute süsteemne täiend- ja ümberõpe. (Arengustrateegia Pärnumaa 2030+, lk 27)
- **Õpetaja on aktiivne õppija**, kes planeerib, juhib ja hindab oma õppimist ning professionaalset arengut. Õpetajaks õppimine on pikaajaline ja elukestev protsess, mille jooksul õpetaja annab praktilistes olukordades hinnanguid oma teadmiste ja tegevuse tõhususele, loob analüüsi tulemusel uusi teadmisi ning rakendab neid oma igapäevatoos. Õpetaja professionaalne areng on kooli kui organisatsiooni arengu ja õppekava rakendamise tingimus ja tulemus. Õpetajatel peab olema valmisolek oma koolitusvajadust analüüsida ning end täiendada kogu karjääri vältel. (Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013, lk 5-6)
- Eesmärgiks on HTM poolt algatada õpetaja professionaalse arengu süsteemi väljatöötamine, mis kirjeldab õpetaja kvalifikatsioonist ja töökogemusest juhtuvaid professionaalse arengu suundi, karjääriredelit ning enesetäiendamise ja lisakvalifikatsiooni omandamise võimalusi (sh õpetajatööga seonduvad võimalused – mentorlus, nõustamine, erivajadustega õppija, täiskasvanute õpetamine ja juhtimine). Töötatakse välja täiendõppe kvaliteedikriteeriumid. (Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013, lk 13, 21)
- Visioon 2013:
Õpetaja on õppija ja oma professionaalse arengu hindaja ja kavandaja. Õpetaja tegutseb olukorda analüüsides ning lahendab probleeme teaduslikke meetodeid kasutades. Ta tunneb õppimise ja õpetamise alaseid uuemaid uurimistulemusi, toetub neile oma töös, suudab oma töömeetodite tõhusust hinnata ja osaleda uuringutes. **Ta suudab hinnata ja kavandada oma koolitusvajadust. Tegevus:** Õpetaja viib igal aastal läbi oma töö ja isiksusliku arengu analüüsi, mis põhineb pideval eneserefleksioonil, määratleb professionaalse arengu vajadused ja kavandab arenguks vajalikud tegevused. Õpetaja osaleb täiendõppes, mille sisu toetab tema professionaalse ja isiksusliku arengu vajadusi ning arvestab haridusuuenduste ja kooli arenguvajadustega. Koolijuhid kujundavad koolikultuuri lähtuvalt õppiva organisatsiooni põhimõtetest, toetades ja tunnustades õpetaja osalemist täiendõppes, kolleeg-kolleegilt õppimist, mentorlust. Koolijuhid tagavad regulaarsete arenguvestluste läbiviimise õpetajatega ja lülitavad õpetaja eneseanalüüsil põhineva professionaalse arenguvajaduse kava kooli täienduskoostamise kavasse ning sisehindamisanalüüsi. (Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013, lk 17, 21)
- Huvitav tõsiasi, et pea kõikide uuringus osalenud riikide puhul ilmnis tendents, et mida kõrgem on õpetaja kvalifikatsioon (magistrikraad ja sellest kõrgem haridustase), seda enam on ta huvitatud jätkuvast enesetäiendamisest ning sellele kulutatud päevade arv on kõrgem kui madalama kvalifikatsiooniga (BA või madalam) õpetajail. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 16)
- Enesetäiendamise ja õpetamispraktikate vahel on mitmeid olulisi positiivseid seoseid, ükski seos pole statistiliselt oluliselt negatiivne. Õpetajad, kes tegelevad enesetäiendamisega rohkem, kalduvad kasutama klassis erinevaid praktikaid, mis võib tähendada ka erinevate praktikate teadlikumat kasutamist. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 41)

- Eesti koolides toimiv hindamiskultuur peab läbi tegema olulised muutused: püsivalt parimad õpetajad peaksid olema ka enim tunnustatud; õpetajad peaksid olema veendunud, et juhul, kui nad parandavad oma tööd ja on uuenduslikumad, siis pälvivad nende pingutused ka tunnustamist; direktor peaks osutama suuremat toetust õpetajaile nende õpetamisoskuste parandamiseks. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 63)

12) Koostöö riigisisestel erinevatel tasanditel

- Pärnu gümnaasiumid teevad koostööd Eesti kõrgkoolide ja kutseõppeasutustega. (Pärnu linna arengukava aastani 2025, lk 8-9)
- Prioriteetsed tegevused aastani 2025:
  - Põhikooli ja gümnaasiumi ning kutseõppeasutuse õpetajate koostöö.
  - Koostöö ja ettevõtmiste elluviimine: gümnaasiumiastme õpilaste ja õpetajate vahel; gümnaasiumide ja kõrgkoolide ning gümnaasiumijärgset õpet pakkuvate kutseõppeasutuste vahel; üldhariduskoolide ja huvikoolide vahel; sotsiaal-, tervishoiu-, õigus- jm süsteemide institutsioonide ja organisatsioonidega ning erasektoriga (MTÜ-d, SA-d, erafirmad jt). (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7)
- **Õpetaja kaasab õppija toetamise kolleege ja lapsevanemaid.** Igal õpetajal on valmidus osaleda meeskonnatöös, anda ja saada tagasisidet ning oskus algatada ja juhtida õppija arengut toetavaid rühmaprotsesse. Õpetaja kaasab õppijate arengu toetamise lapsevanemaid, kolleege, kogukonna esindajaid, erialaasjatundjaid. **Tegevus:** Koolijuhid tunnustavad õpetaja panust kooliarendusse ning osalemist õpetajate kutseorganisatsioonides. Õpetaja levitab oma tegevusuuringute tulemusi ja häid kogemusi kolleegide seas piirkonnas ja vabariigis. (Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013, lk 17-18, 22)
- Toetamiseks elukestva õppe põhimõtteid, arvestab üldhariduse õppekorraldus sidusust kutseharidusega, huviharidusega ja kõrgharidusega. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 17)
- Üldharidussüsteemi arendustegevuses on oluline roll **koostööpartnerite osalusel**. Senisest enam on vaja tähtsustada lastevanemate ja õpilaste kaasatust hariduspoliitiliste otsuste tegemisel. Eesti Lastevanemate Liit, Lastekaitse Liit, Õpilasmavalitsuste Ühendus, Koolijuhtide Ühendus, Alushariduse Juhtide Ühendus, Õpetajate Liit on katusorganisatsioonid, kellelt Haridus- ja Teadusministeerium peaks saama sisendit haridusnõudluse osas. Eriti oluline on, et hoogustuks hoolekogude tegevus. Selleks on aga tarvis süstemaatiliselt käivitada hoolekogude koolitussüsteem. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 20)
- Tänapäevane arusaam õpetaja professionaalsusest väärtustab professionaalset arengut kooli tasandil, eelkõige **õpetajate omavahelist koostööd** ning osalust võrgustikes, et muuta kooli õpikeskkond paremaks ja õpetus tõhusamaks. Õpetajatevaheline koostöö loob ka võimalusi vastastikuseks toetuseks, ideede ja kogemuste vahetamiseks ning võib tõsta õpetajate enesetõhusust. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 33)
- Õpetajate igapäevane koostöö (teabevahetus ja töö koordineerimine) on positiivselt seotud paremate suhetega õpetajate ja õpilaste vahel. (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 36)

13) Rõhk loominguks, loovuse, ettevõtlikkuse ning loodus- ja täppisteaduste õpetamisele

- Pärnus pakutavate keskhariduse valikainete hulgas on siiski vaja suurendada ainevalikuid, mida saab käsitleda eelõppena 21. sajandi loomemajanduse spetsialistide koolitamiseks kõrgkoolides. (Pärnu linna arengukava aastani 2025, lk 8-9)

- Vaatamata sellele, et baasoskuse omandamiselt on meie õpilased jätkuvalt maailmas tipus, ei saa me rahul olla õpilaste osakaaluga, kes on suuteliselt lahendama keerukaid ja loovaid ülesandeid. Kõrgemate tasemete saavutamisel on meie õpilastel madalam tulemus kui OECD teistes riikides, eriti just funktsionaalses lugemises. Tuleviku seisukohalt on kõrgematele saavutustasemetele jõudnud õpilastel kanda riigi arengus arvestatav roll. Õpilaste jaotusel saavutustasemeti on tugev mõju riigi edasisele arengule. Viienda ja kuuenda taseme õpilastest kujunevad üldjuhul riigi arengu edasiviijad. Mõtlemisainet annab fakt, et viienda ja kuuenda taseme sooritajate osakaalu järgi oleme maailmas 24. kohal ja Euroopas 14. kohal. (PISA 2009 – Eesti õppetunnid, lk 5,11, 16)
  - Pärnumaa visioon 2030+ : Pärnumaa on Euroopa ühes dünaamilisemas piirkonnas – Läänemereruumis – paiknev tuntud ja hinnatud regioon, mille edu põhineb haritud, **ettevõtlikel**, tervist ja elukvaliteeti väärtustavatel elanikel. (Arengustrateegia Pärnumaa 2030+, lk 27)
  - Eesmärk 2030: Pärnumaa koolides töötavad **loomingulisust väärtustavad õpetajad**, (Arengustrateegia Pärnumaa 2030+, lk 27)
  - Prioriteetsed arendustegevused: **inimeste ettevõtlikkuse arendamine** (noorte ettevõtlikkuse arendamine, sh üldhariduskoolides). (Arengustrateegia Pärnumaa 2030+, lk 41)
  - Noorte paremaks kohanemiseks hilisema tööeluga on üldhariduses vajalik lisaks faktiteadmistele **arendada loovust ja ettevõtlikkust**. (Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“)
  - Suureneb vajadus loova lähenemise ja loovate lahenduste järele, sest elu ja töö määramatus kasvab. (Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”, lk 25)
  - „Eesti edu 2014” üldsiht on muuta Eesti majandus suuremat lisandväärtust tootvaks, dünaamilisemaks, kapitaliintensiivsemaks ning loodushoidlikumaks. Siht eeldab, et haridussüsteem toetab ettevõtliku, loova ja säästva hoiaku ning eluviisiga elanikkonna kujunemist, kel on nii valmisolek kui ka oskused elukestvaks õppeks. See mõjutab eelistusi valikainetes ja õppesuundades, rõhuasetust elukestvaks õppeks tarvilike pädevuste väljakujunemisele. Üldsihi täitmiseks suurendatakse täppis-, loodus- ja tehnika/tehnoloogia õppesuundades õppimisvõimalusi. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 6)
  - Töötatakse välja ja viiakse ellu meetmete kompleks põhikoolis ja gümnaasiumis, et äratada õpilastes sügavat huvi teaduse ja tehnoloogia vastu. (Teadmistepõhine Eesti: Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonistrateegia 2007-2013, lk 28)
  - Kiiresti muutuv ja globaliseeruv ühiskond tingib õppekavade kohandamist vastavalt kaasaja nõuetele. Senisest enam pööratakse tähelepanu säästva arengu ja loodushariduse/keskkonnahariduse, tehnika- ja tehnoloogiahariduse ning loovushariduse arendamisele. Suurendatakse kutsealase eelkoolituse ja kutseõppe võimalusi nii põhikooli kui gümnaasiumi õppe raames. Tulevasi õppimisvõimalusi ja õigeid valikuid toetatakse karjääriõppe kaudu, mis on õppekava läbiv teema. (Üldharidussüsteemi arengukava 2009-2013, lk 17)
  - Uuenduslikke, loovtegevusi toetavaid praktikaid:
    - õpilased töötavad projektide kallal, mille täitmine nõuab vähemalt nädala
    - õpilased valmistavad midagi, mida saab kasutada keegi teine
    - õpetaja laseb õpilastel kirjutada essee, milles nad peavad selgitama oma mõttekäiku
    - õpilased väitlevad ja esitavad argumente mingi seisukoha kohta, mis ei pruugi olla nende endi seisukoht.
- (Õpetaja professionaalsus ning tõhusama õpetamis- ja õppimiskeskonna loomine: OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS tulemused 2009, lk 28)
- Ettevõtlikkuse ideaal: mõtlen loovalt, tegutsen arukalt, algatan julgelt, vastutan ja hoolin.

14) Suurem valikuvõimalus gümnaasiumis

- Vajalik on arendada gümnaasiumide õppesuundi, suurendada vaba- ja valikaineid ning kutsealase eelkoolitusega seotud aineid. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 5)
- Prioriteetsed tegevused aastani 2025: Gümnaasiumides mitmekülgsemate valikkursuste (sh ülelinnalise valiku) pakkumine, kaasates kõrg- ja kutsekoole, huvikoole, ettevõtjaid jm koostööpartnereid. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7)

15) Väljalangevuse vähendamine gümnaasiumis

- Jätkuvalt tuleb tegeleda väljalangevuse vähendamisega gümnaasiumiastme klassidest. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 5)
- Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projektis on seatud siht gümnaasiumiastmest väljalangevust vähendada alla 9%. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 53)
- EL eesmärgid aastaks 2020: Haridussüsteemist varakult lahkunud noorte osakaalu vähendamine nii, et see oleks alla 10% . (Euroopa 2020. aasta eesmärgid (Euroopa 2020 strateegia, Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“)

16) Formaalse ja mitteformaalse õppe lõimimine

- Teiseks prioriteediks on huvihariduse ja üldhariduse lõimimine õppekavade kaudu. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 5)
- Prioriteetsed tegevused aastani 2025: Mitteformaalhariduse sidustamine formaalharidusega ja noorte õppimisega seotud liikuvuse soodustamine (huvihariduse lõimimine üldhariduse õppekavadesse, õppekavatööd täiendav tegevus, huvihariduse eri valdkondi lõimivad õppekavad, VÕTA- süsteemi rakendamine, valikkursused jne). (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7)
- Eesmärk 2030: Üld-, kutse ja huviharidus on lõimitud ühtseks süsteemiks. (Arengustrateegia Pärnumaa 2030+, lk 27)

17) Arvestamine ühiskonna ja teiste institutsioonide nõuete ja vajadustega

- Prioriteetsed tegevused aastani 2025: Õppekavade õpiväljundite seostamine järgmise haridustaseme ja/või tööelu vajadustega. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 7)
- Gümnaasiumis on erinevate õppesuundade ja valikainete kaudu tagatud paindlikud valikud ja sujuv üleminek akadeemilisema (ülikooliõppe) ja rakenduslikuma suundumusega (gümnaasiumijärgse kutseõppe ettevalmistamiseks) õppe vahel. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 53)
- Inimvara lähtekohast soovitab „Euroopa 2020” strateegia kasvatada tööhõivet ja ennekõike luua kõrge kvalifikatsiooniga töökohti, parandada hariduse kvaliteeti, edendades selleks õpilaste ja praktikantide liikumist, **suurendada haridussüsteemide avatust ja vastavust tööturu vajadustele**. (Kriisi leevenedes võib prognoosida aga omakorda kvalifitseeritud tööjõu puudust – inimeste oskused ei vasta vajadustele. (Eesti inimvara raport (IVAR): võtmeprobleemid ja lahendused 2010, lk 5)
- Eestis on aastaid olnud probleemiks struktuurne tööpuudus: samaaegselt töötute võrdlemisi suure hulgaga on Eestis töökohti, mida ei suudeta täita, kuna tööturg ja haridussüsteem ei toeta teineteist piisaval määral. Selle üheks põhjuseks on inimeste hariduse mittevastavus tööturu nõuetele. (Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala arengukava „Tark ja tegus rahvas“ 2013-2016, lk 12)

- Vajalik on uurida ühiskonna nõudlust erinevaid võõrkeeli oskavate spetsialistide järele. (Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala arengukava „Tark ja tegus rahvas“ 2013-2016, lk 51-52)
- **Koolijuhid peavad pidevalt kohandama oma koole välismaailma nõuetega ning uuesti määratlema oma ülesandeid vastusena muutuvale keskkonnale** (Stoll et al., 2002). Koolijuhil seepärast tagada, et nii õpilased kui õpetajad saaksid pidevalt õppida, areneda ja kohaneda muutuva keskkonnaga. (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 27)

18) Kool kui õppiv organisatsioon:

- Pärnumaa arengut kandvate väärtuste ellurakendumiseks on oluline jätkata **haridusasutuste arendamist õppivateks organisatsioonideks**. See kätkeb endas lisaks iga haridustöötaja isiklikule meisterlikkusele ka jagatud visiooni ja meeskonnaõpet ning mõttemudelite muutumist ja süsteemse mõtlemise teket. (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 14)
- Visiooni ja eesmärkide elluviimise tagavad Riigikogu ja Vabariigi Valitsus muudatuste kaudu seadusandluses, **õppeasutused õppiva organisatsiooni sisehindamissüsteemi rakendamise kaudu**, õpetajate ühendused koostöövõrgustike arendamise ja õpetajakutse mainekujunduse kaudu, õpetajad oma professionaalse arengu analüüsimise ja kavandamise kaudu. (Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013, lk 18)
- Teadlased (Elmore, 2008; Mulford, 2003) väidavad praegu, et koolijuhil olulisim funktsioon on soodustada “organisatsiooni õppimist”, see tähendab luua koolis võimekust headeks saavutusteks ja pidevaks edasiliikumiseks, arendades töötajaid, luues õhustiku ja tingimused kollektiivseks õppimiseks ning andmete läbimõeldud kasutamise abil parandada õppekava ja õpetamist. (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 32)

19) Koolijuhil muutunud roll:

- Koole ei juhita staatilises hariduskeskkonnas. Et riigid püüavad kohandada oma haridussüsteeme vastavalt tänapäeva ühiskonna vajadustele, on koolidele ja koolijuhtidele esitatavad nõudmised põhjalikult muutunud. Paljud riigid on andnud koolidele enam autonoomiat oma otsuste vastuvõtmisel, tsentraliseerides samas standardeid ja aruandlusnõudeid ning eeldades, et koolid võtavad kasutusele uusi uuringutel põhinevaid lähenemisviise õpetamisele ja õppimisele. Kooskõlas nende muudatustega on koolijuhtide roll ja vastutusala laienenud ning töö on muutunud intensiivsemaks. Kuna koolide autonoomia ja vastutus on suurenenud, on juhtimine kooli tasandil muutunud tähtsamaks kui kunagi varem. Eespool nimetatud arengud ja väljakutsed on muutnud koolijuhtimise OECD riikides ja partnerriikides hariduspoliitiliselt prioriteetseks teemaks. (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 18, 19)
- Koolijuhtimise, sh personaliarenduse alane kompetentsus on paljudes koolides ebapiisav, kooli organisatsioonikultuur ei toeta alati õpetaja professionaalset arengut. (Eesti õpetajahariduse strateegia 2009-2013, lk 16)
- Väljakutse 1 meede: Koolijuhil ja klassijuhataja rolli tunnustamine ning vastutuse kehtestamine isiksuse arengu toetamisel. (Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt, lk 2)
- Barber ja Mourshed on väitnud, et õpilaste tulemuslikkuse esimeseks mõjuteguriks on õpetaja töö (Barber jt, 2007). Kooli keskkonnaga seotud õpilaste arengu teiseks mõjuteguriks tuuakse uuringutes välja koolijuhtimise kvaliteet (Leithwood jt, 2004). Erinevate uuringute põhjal võib kinnitada, et eelkõige mõjutab koolijuht õpilaste õpitulemusi kooli kui organisatsiooni tegevuse eesmärgistamise, personali arendamise, organisatsiooni struktuuri ümberkujundamise, õpetamise ja õppimise töötingimuste parandamise ning õppe- ja

kasvatustsütsessi juhtimise kaudu. Samuti on uurimused näidanud, et koolijuhid avaldavad suuremat mõju õpilaste edasijõudmisele, kui neile on antud vabadus otsustada nii personali kui õppekorralduse osas (Leithwood jt, 2006a; Leithwood jt, 2006b).

- Uuringutes on väidetud, et õppeasutuse tulemused ei ületa kunagi õppeasutuse juhtimise ja eestvedamise kvaliteeti. Väidetavalt on koolil 60% ulatuses mõju õpilaste tulemustele, sellest 33% õpetajatel ja 25% juhil, kusjuures eestvedamine on üks põhilistest mõjuteguritest õpetamise parendamiseks. (PISA 2009 – Eesti õppetunnid, lk 23-24)
- Koolijuhtidel on õpetamise ja õppimise täiustamisel koolis neli peamist vastutusala: õpetajate arendamine ja toetamine, eesmärkide määratlemine ja edasimineku mõõtmine, strateegiline ressursihaldus ning koostöö kooliväliste partneritega. (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 23)
- On ilmunud suurel hulgal uurimusi, mis kinnitavad ideed, et rohkem või vähem **formaalselt korraldatud juhtimise jagamine** võib parandada kooli tulemusi. Kohustuste delegerimine näib olevat oluline kõrgetasemelise juhtimise väljakujunemiseks koolides ning see nõuab tunnustamist motivaatorite ja boonuste kujul ning toetavaid struktuure. (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 95)
- Jagatud juhtimise eesmärk on õpetamispraktika täiustamine sõltumata rollidest. Õpetamise täiustamine nõuab kõigi asjaosaliste pidevat enesetäiendamist ja jagatud juhtimise jaoks tuleb luua keskkond, milles vaadeldakse õppimist kui kollektiivset hüve. Suures osas uuringutes väidetakse, et jagatud juhtimine võib mängida olulist rolli kooli tõhususe suurendamises ja koolikorralduse täiustamises. Mõningad hiljutised uuringud näivad viitavat sellele, et juhtimisel on koolile ja õpilastele suurem mõju, kui see on laialdasemalt jagatud (Leithwood et al 2006a; Leithwood et al 2006b). (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 109)
- Juhtimismeeskondade rolli koolis tuleb laiemalt tunnustada. See võib tähendada vajadust jagatud juhtimise meeskondade mõiste tugevdamiseks riiklikes standardites ja motivatsioonimehhanismide arendamiseks, et tasustada inimesi neis meeskondades osalemise ja tegutsemise eest. (OECD uuring “Koolijuhtimise täiustamine”, lk 126)

20) Tugisüsteemide olemasolu

- Õpetajat toetava tervikliku tugisüsteemi (koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog, sotsiaaltõõtaja, karjäärinõustaja) väljaarendamine, mis võimaldab ennetada koolist väljalangemist, koolistressi ja –vägivalda ning toetada õpilaste erinevate andekusetüüpide väljaarendamist. (Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt, lk 2)

21) Õpilaste õpikoormuse vähendamine, õpimotivatsiooni suurendamine:

- Koolikultuuri iseloomustavad (kahjuks mitte väga positiivsest küljest) järgmised tulemused:
  - kolmandik õpilastest (33%) väitis, et ei taha koolis käia, sama palju (33%) ütles, et koolis on igav;
  - kaks kolmandikku (67%) eitas, et õpetaja tunneb tema õppimise vastu huvi enamikus tundides, rääkimata igast tunnist;
  - ligi pool õpilaskonnast (46%) väitis, et enamik õpetajaid ei õpeta oma ainet huvitavalt;
  - 70%-le õpilastest on õppetöö koormus pidevalt või vahetevahel liiga suur;
  - 67% õpilaskonnast tundis end pidevalt või sageli väsinuna.
 (Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”, lk 18)
- Õpihuvi vähesuse taga on tõenäoliselt vananenud õpetamisviisid ja sellest johtuv õppimise igavus: vähene interdistsiplinaarsus, seostamatus reaalse elu probleemidega ning suutmatus läheneda õpilastele individuaalselt. (Eesti fookuses 4/2010 “IT+Haridus: EST_IT@2018 raport infotehnoloogia kasutamisest hariduses”, lk 8)

- Kõikides riikides on keskmine õppimisaeg tavatundides positiivselt, kuid samas nõrgalt seotud riigi keskmise tulemusega, samal ajal kui väljaspool tunde õppimine nii gruppides kui ka individuaalselt on negatiivselt seotud. Seetõttu peaks rõhuasetus õpetamisel ja õppimisel olema õppekavas fikseeritud tundide efektiivsuse tõstmisele, sest nende tundide mõju õpitulemuslikkusele on suurem. (PISA 2009 – Eesti õppetunnid, lk 20)

Kokkuvõtteks:

- Haridusstrateegia üks põhimõtetest on seega õppeprotsessi muutumine koolikultuuri ja õpetajakoolituse arendamise, õpetaja rolli ja pädevuste laiendamise, õpetaja ja õpilase partnerluse, õpilaste võimete ja erivajaduste märkamise ja arvestamise ning väärtuskasvatuse kaudu. (Eesti hariduse viis väljakutset: Eesti haridusstrateegia 2012-2020 projekt, lk 4)
- Mida on teistelt osalenud riikidelt õppida? Riikide rõhuasetused võivad teatud valdkondades varieeruda, kuid kõikidele nimetatud riikide (positiivsed näited) haridussüsteemidele on omane iga õpilase väärtustamine ja õppetöö kohandamine viisil, mis tagaks õpilase võimete maksimaalse väljaarendamise. (PISA 2009 – Eesti õppetunnid, lk 19)
- Pärnu on kvaliteetset **elukestvat õpet, ettevõtlikkust ja õppijate isikupära toetav** paindlik ja atraktiivne kogukonnakeskus. Pärnu õpib ja areneb – õhinal! (Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025, lk 4)

LISA 3. SWOT-analüüs

Käesolev SWOT-analüüs on tehtud 2-päevase ühiskoolituse raames märtsis 2014.

Välja toodi õppe- ja kasvatustöö, eestvedamise ja juhtimise, personalijuhtimise, huvigruppidega koostöö ja ressursside juhtimise valdkonna tugevad ja nõrgad küljed ning võimalused ja ohud.

Õppe- ja kasvatustöö - tugevad küljed:

- Tugevad õpetajad
- Haridusprojektid
- Õpilasüritused, õppekäigud, külalislektorid (kustinäitused, teater, London, Pariis)
- Edukate õpilaste tunnustamine (direktsiooni vastuvõtt, kiitmine kooli kodulehel ja stendidel)
- Aktiivne ja tegus õpilasesindus
- Keeleõppe tase ja valikuvõimalus
- Tugevate õpilaste ettevalmistamine teatud ainealasteks konkurssideks ja olümpiaadideks.

Õppe- ja kasvatustöö – nõrgad küljed:

- Õpilaste massiline puudumine
- Reeglite rikkumisele ei järgne sanktsioone
- Ajaressursi nappus andekatega tegelemiseks
- Rahaliste ressursside nappus õppetöö mitmekesistamiseks (loengud, kontserdid, auhinnad)
- Ruumipuudus (õpetajate varustamine oma ainekabinettidega)
- Õpetajate motivatsioonilangus, motivatsioonipuudus (nt: projektides osalemine, projektide koordineerimine)
- Puudub innovaatus ja paindlikkus õpetaja oma töö korralduses
- Õpetajate ainekesksus inimesekesksuse asemel, õpilaste individuaalse eripära vähene arvestamine
- Koostöö ainesektsiooniti nõrk
- Koolil puudub hetkel haridustehnoloog
- Õpilastel on liiga suur õppekoormus ja kohati liiga palju koduseid töid

- Huvitegevuse valik on napp
- Gümnaasiumiosas puudub karjäärinõustamine sellisel kujul, nagu see olema peaks

Õppe- ja kasvatustöö – võimalused:

- Jätkuv koostöö Prantsuse Instituudi ja Saatkonnaga, Briti Saatkonnaga, Goethe Instituudiga, Ameerika Saatkonnaga
- Osalemine tasuta projektides (nt Verdissimo projekt) ja rahvusvahelistes projektides (eTwinning, Erasmus +)
- Tihedam koostöö ülikoolide ja teiste gümnaasiumidega
- Koostöö Pärnu Keskkonnahariduskeskusega ja muuseumitega, Loodus- ja Tehnikamajaga
- Koostöö ettevõtetega
- Tuttavate ja vilistlaste kasutamine külalislektoritena („Tagasi kooli“, konverentsid)
- Moodle, e-kursused
- Võimalused uute ideede ja arendusprojektide elluviimiseks (uued projektivõimalused, EL rahastamise programmid);
- Vabavara kättesaadavus, suureneb toetus strateegilistele e-uuendustele/ e-õppele, oluliseks muutub digitaalne infokirjaoskus, õpivahendid ja –keskkonnad mitmekesistuvad.
- Riik hakkab väärtustama õpetajatööd (ehk lõppeb jutt missioonitundest)
- Suletavate maakoolide õpilased võivad täita linnakoole
- linnavalitsuse prioriteediks saab Pärnu Ühisgümnaasium kui ainuke munitsipaalgümnaasium
- Väärtuskasvatus

Õppe- ja kasvatustöö – ohud:

- Õpilaste arvu vähenemine
- Õpilaste taseme langus
- Õpilaste töö käimine, iseseisva elu elamine kooli kõrvalt
- Ebaeetiline konkurents linna gümnaasiumite vahel
- Ebastabiilne hariduspoliitika
- Hariduselu liigne sõltumine poliitikatuultest, parteide-ülese tervikliku haridusstrateegia puudumine;
- Pererolli vähenemine laste kasvatamisel ja arengus;
- Õpetajaameti madal prestiiž;
- Suureneb vajadus haridustehnoloogi järele
- Väärtuskonflikt noorte ja keskealiste vahel säilib.

Eestvedamine ja juhtimine – tugevad küljed:

- Töötajatel võimalus osaleda arendustegevuses
- Usaldus töötajate suhtes
- Õpetajate tunnustamiseks on loodud punktisüsteem
- Arvestatakse töötajate vajaduste ja soovidega töökorralduse osas
- Regulaarsed infokoosolekud

Eestvedamine ja juhtimine – nõrgad küljed:

- Otsustamine ja planeerimine ei toimu alati süsteemselt, mistõttu strateegiliste otsuste tegemiseks jääb mõnikord väga vähe aega.
- Kooli arendusmeeskonda või arendustöörühma Kooli 13 majas tegutsemiseks pole hetkel veel loodud .
- Julgus esitada ja kaitsta oma vaateid kogukonnas on puudulik.

- Hoolekogu on pärast lühikest aktiivsuseperioodi langenud taas varjusurma. Hoolekogu ei ole kriitilistel aegadel seisnud piisavalt kooli huvide eest ega jaganud kooliga kooli arengut ning tulevikku puudutavat olulist informatsiooni
- Strateegilise juhtimise nõrk seostatus Pärnu maakonna ja Pärnu linna strateegiliste arengukavadega.
- Koolil puudub eraldi projektijuhi ametikoht, kes algataks ja koordineeriks projekte (arendusjuht et jõua arendustegevuse ja tundide kõrvalt algatada-koordineerida väga palju projekte).
- Kool ei oska ennast reklaamida.

Eestvedamine ja juhtimine – ohud:

- Riigigümnaasiumi eelistamine
- Juhtkonna ülekoormatus koolireformi tingimustes
- Hariduspoliitika ebastabiilsus
- Hariduse juhtimise politiseeritus
- linnavalitsuse ettekirjutused õppesuundade ja õppekava osas (näiteks ei lubatud 2014. kevadel avada loodussuunal klassi)

Eestvedamine ja juhtimine – võimalused:

- Suurem otsustusõigus koolile linnavalitsuse ja riigi poolt
- Suurem ning regulaarsem koostöö kohaliku lehe ja raadioga.

Personalijuhtimine – tugevad küljed:

- Personal on kaasatud kooli juhtimisse
- On olemas õpetajate tunnustamisjuhend
- Iga nädala alguses on õpetajate infokoosolek
- Regulaarsed rahulolu-uuringud + tagasiside
- Arvestatakse töötajate vajaduste ja soovidega töökorralduse osas

Personalijuhtimine – nõrgad küljed:

- Ühisgümnaasiumis ei toimu õpetajate-direktori arenguveestlusi ega õpetaja iga-aastast eneseanalüüsi.
- Ühisgümnaasiumis pole viimasel 2,5-l aastal toimunud ühiskoolitusi (v.a. märts 2014); ühiskoolitused peaksid toimuma regulaarselt.
- Ühisüritusi toimub liiga vähe.
- Klassijuhatajaks saamisel vähene motivatsioon
- Õpetajate tunnustussüsteem pole alati läbipaistev ning kõigile üheselt mõistetav; õpetajate tunnustussüsteem vajab täiendamist.
- Personalipoliitika alused on õpetajatele hägused ja pole ajakohased
- Õpetajate keskmine vanus on 50+.
- Ainekomisjonide tegevus praktiliselt seisab.
- Õpetajate täienduskoolituse süsteem ei ole hetkel efektiivne (käiakse üksi erinevatel koolitustel ning saadud teadmisi, materjale ei jagata).
- Koolitusrahasid napib.

Personalijuhtimine – ohud:

- Rahalised vahendid õpetajate täienduskoolitusteks vähenevad veelgi

- Innove poolt koordineeritud täienduskoolituste süsteem Tartu ja Tallinna Ülikoolis ei hakka tööle (vabu kohti praktiliselt polegi, raske on löögile pääseda, koolitustevalik on napp ja ühekülgne)
- Noori õpetajaid ei tule juurde.

Personalijuhtimine – võimalused:

- Täiendavad tasuta projektipõhised koolitusvõimalused
- Tööjõu vaba liikumine
- Positiivne sisserränne Pärnumaale (noored õpetajad kolivad peredega Pärnu linna ja maakonda)

Koostöö huvigruppidega (huvigruppideks on antud kontekstis õpilased, lapsevanemad, hoolekogu, vilistlased, kooli pidaja, koostööpartnerid ja kogukond) **– tugevused:**

- Vilistlaste toetus, eriti kriisihetkedel
- Õpilasesinduse aktiivne osavõtt koolielust
- Õpilastel võimalus kaasa rääkida kooli õppekorralduse osas (näiteks küsitlus õppevormi osas talv-kevad 2014: kas kursustesüsteem või perioodõpe)
- Koostöö, kontaktid meediaga (Pärnu Postimees), eriti kriisihetkedel
- Mõnevõrra paranenud koostöö hoolekoguga
- Kogukonna toetus kriisihetkedel koolireformi valguses

Koostöö huvigruppidega - nõrkused:

- Koostöö linnavalitsusega ei ole viljakas ega aktiivne
- Tagasihoidlik koostöö põhikoolidega maalt ja linnast lähikonnas
- Õpilaste kooliväline tegevus segab kohati õppetööd
- Meediakajastus ei ole regulaarne, kool ei oska ennast kiita ega reklaamida, puudub meediaplaan
- Vanemad ei ole aktiivselt kooliellu kaasatud, info ei levi kooli ja kodu vahel
- Puudub tegevusplaan koostööks huvigruppidega
- Õpetajate vähenev motivatsioon

Koostöö huvigruppidega - ohud:

- Linnavalitsus võib ühel päeval otsustada, et mitut gümnaasiumi pole linnale vaja ning Pärnu Ühisgümnaasium pannakse kinni või muudetakse põhikooliks aadressil Kooli 13
- Teiste Pärnu gümnaasiumide agressiivne meediaplaan ja pealetükkiv enesereklaam

Koostöö huvigruppidega - võimalused:

- Koostöö teiste koolidega linnas, riigis ja Euroopas: ühised projektid, nt Erasmus+
- Koostöö kõrgkoolidega: Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž, Tartu Ülikool, Mainor, Sisekaitse Akadeemia, Tervishoiu Kõrgkool, Tallinna Kunstiakadeemia
- Rahvusvahelised projektid ja koostöö välispartneritega Erasmus+ programmi raames näiteks
- Koostöö huvikoolide, teiste organisatsioonidega: (Kunstikool, Kontserdimaja – Sügisulg; Eesti Kontsert – õpilasarvustused)
- Meedia kajastab Pärnu Ühisgümnaasiumis toimuvat regulaarselt ning positiivses valguses

Ressursside juhtimine – tugevad küljed:

- Kooli 13 maja on renoveeritud
- Klassiruumid on sisustatud kaasaegselt

- Majas on kaks arvutiklassi
- Olemas on korralik spordihall
- ITK-vahendid olemas
- Hea asukoht kesklinna lähedal
- Tegus ja aktiivne õpilasesindus
- Kooli eelarve ja materiaal-tehniline baas võimaldavad õppe- ja kasvatusprotsessi läbiviimist nõutaval tasemel
- Õpikeskkonna parendamiseks on leitud täiendavaid rahastamisvõimalusi erinevatest projektidest (näiteks täiendavad arvutid, dokumendikaamerad SA Tiigrihüppe kaudu)

Ressursside juhtimine – nõrgad küljed:

- Ruumipuudus kahel järgmisel õppeaastal
- Koolisisene palgapoliitika on kohati hägune (eelkõige seoses lisatasudega lisatöö eest)

Ressursside juhtimine – ohud:

- Laste arv väheneb (iive, väljaränne)
- Alarahastatus võib veelgi süveneda, LV/riik tõmbab ressursse veelgi kokku, mistõttu rahalised ressursid õpetajate täiendkoolitusteks ning valikainete võimaldamiseks võivad veelgi väheneda
- Palgapoliitika nii linnas kui riigis on hägune ning jääbki häguseks
- Maksutulu väheneb (linnakool)
- Pärnu linn ei toimi reaalsuses tõmbekeskusena
- Pärnu linna ja haridusvaldkonna arengukavade muutmine koolile ebasoodsas suunas
- Kokkulepetest ei peeta kinni (riik, linn)

Ressursside juhtimine – võimalused:

- Rahastamisvõimalused loodava mittetulundusühingu kaudu (õhtuti tasulised kursused)
- Koostöö keskkonnaametiga (õppekäigud, lektorid)
- Projektide arvu suurendamine
- Koostöö kohalike ettevõtetega (ka tehnika annetused, sponsorid)
- Koostöö vilistlastega (sponsorid, külalislektorid, kooli promojad)
- Suurem koostöö saatkondadega
- Ressursside optimeeritud kasutamine
- Maksimaalse varuga klasside komplekteerimine
- Ruumide rentimine
- Rohkem läbipaistvust rahaasjades
- Suletavate maakoolide õpilased võivad tulla just Pärnu Ühisgümnaasiumisse õppima

LISA 4. Õpilaste rahuloluküsitluse tulemused

Õpilaste rahuloluküsitlus viidi läbi veebivormis jaanuaris 2014.

Vastas 170 õpilast 8.-12. klassist. Vastajate seas oli 102 tüdrukut ja 68 poissi.

Vanuseline jaotuvus vastajate hulgas oli järgmine: 14-aastasi 12, 15-aastasi 25, 16-aastasi 34, 17-aastasi 43, 18-aastasi 46 ja 19-aastasi 10. Küsitlusest tulid välja järgmised tulemused:

I Pärnu Ühisgümnaasiumi olulisemad tugevused õpilaste arvates:

- **Kooli maine** on jätkuvalt üks Pärnu Ühisgümnaasiumi suurimaid tugevusi. 2012. aastal nõustus täielikult väitega „Olen rahul kooli mainega linnas“ 76,1% õpilastest, 2014.a. oli täielikult nõustujaid 79,4% ehk siis mainega rahulolijaid on isegi rohkem kui kaks aastat tagasi.
- **Hea haridustase.** Väitega „Arvan, et saan koolist hea hariduse“ nõustus täielikult 65,3% vastajatest ja pigem nõustus 27,6%. 2012. aastal oli täielikult nõustujaid 59,7% ja pigem nõustujaid 29,9%. Seega peetakse koolist saadavat haridust endiselt kõrgetasemeliseks. Väitega „Olen rahul, et õpin just Pärnu Ühisgümnaasiumis“ nõustus täielikult 71,2% ja pigem nõustus 21,5%. 2012.a. oli antud väitega täiesti nõus 55,2% vastajatest ja pigem nõus 32,8%. Seega on õpilaste rahulolu kooliga veelgi tõusnud.
- **Head (aine)õpetajad**, kellega õpilased on rahul. 2012 oli rahulolematuid ca 20%, 2014. aastal vastas väitele „Olen rahul oma aineõpetajatega“ „pigem ei ole nõus“ 13 inimest ehk 7,6% ja „ei ole üldse nõus“ 1 inimene ehk 0,6%. Kokku rahulolematuid 8,2%. Kriitilisemad olid noormehed vanuses 14-18, mis on mõistetav, kuna õpetajate seas on vähe meesterahvaid. Õpilased leiavad, et neid hinnatakse koolis objektiivselt. Väitega „Õpetajad panevad hindeid vastavalt mu teadmistele“ nõustus täielikult 35,9% ja pigem nõustus 49,4%. Väitega „Saan õpetajatega hästi läbi“ nõustus täielikult 47,6% ja pigem nõustus 47,6% (2012 aastal vastas „täiesti nõus“ 23,9% ja „pigem nõus“ 62,7%). Seega on meie koolis õpetajate ja õpilaste läbisaamine hea ning kahe aasta jooksul on veelgi paremaks muutunud.
- **Head suhted kaasõpilastega.** Väitega „Saan teiste õpilastega hästi läbi“ nõustus täielikult 67,1% ja pigem nõustus 28,8%.
- **Head klassijuhatajad**, kellega õpilased on rahul. 2012 oli rahulolematuid ca 20%, 2014. aastal vastas väitele „Olen rahul oma klassijuhatajaga“ 21 inimest (12,4%) „pigem ei ole nõus“ ja 4 inimest (2,4%) „ei ole üldse nõus“. Kokku rahulolematuid 14,8%. Veidi on suurenenud ka õpilaste protsent, kes oma muresid klassijuhatajale kurdab: 2012 – 62,7%, 2014 – 64,1%.
- **Hea sisekliima**, mida mainiti korduvalt kooli suurimate tugevuste all.
- **Keeleõppe tase ning valikuvõimalus**, mida mainiti korduvalt kooli suurimate tugevuste all.
- **Õppetöö korraldus.** Veidi on vähenenud õpilaste arv, kes pole õppetöö korraldusega rahul. 2012 aastal oli rahulolematuid ligi 20%, 2014 aastal vastas väitele „Olen rahul õppetöö korraldusega Pärnu ühisgümnaasiumis“ 19 õpilast (11,1%) „pigem ei ole nõus“ ja 2 õpilast (1,2%) „ei ole üldse nõus“. Rahulolematuid on seega 2014. aastal 12,3%.
- **Koolis käimine on meie õpilastele meelepärane.** Õpilaste hulk, kes käivad meelsasti koolis, on üllatavalt suur arvestades vastajate iga. Väitega „Käin meelsasti koolis“ nõustus täielikult või pigem nõustus 69,5%, mis arvestades vastajate iga on väga hea tulemus. Väitega pigem ja üldse ei nõustunud 24,7% ehk umbes veerand vastajatest.
- **Kooliüritused.** Väitega „Olen rahul kooliüritustega“ nõustus täielikult 37,1% ja pigem nõustus 46,5%. Parima kooliüritusena toodi välja 13 erinevat üritust alates jõulupeoga lõpetades spordipäevaga.
- **Kool on hakanud julgustama õpilaste aktiivsemat osalust koolielus.** Kui 2012.a. nõustus väitega „Kool julgustab mind osalema koolielus“ rohkem või vähem ca 48%, siis 2014.a. on

nõustujate osakaal 60,2%. Koolil on aktiivne õpilasesindus, kes on võtnud paljude ürituste koordineerimise enda peale.

II Pärnu Ühisgümnaasiumi olulisemad puudused õpilaste arvates:

- **Suur õppekoormus, palju koduseid töid**
- **Innovaatilisuse puudumine õpetamismeetodites ja õppevormis.** Õpilased avaldasid suurt soovi kaaluda perioodõppe võimalust, tuua õppetundidesse rohkem aktiivõppemeetodeid ning arendada ja hinnata enam õpilaste loovust ja ettevõtlikkust.
- **Kõik õpilased ei saa koolist tuge.** On suurenenud nende õpilaste arv, kes ei räägi koolis oma muredest mitte kellelegi. Kui 2012.a. ei usaldanud oma muresid koolis mitte kellelegi ca 10% õpilastest, siis 2014.a. on selliste õpilaste arv juba ca 20%. On vähenenud nende õpilaste arv, kes muresid aineõpetajale kurdab. (2012 – 23,9%, 2014 – 10,6%) Ligi 20% õpilastest ei tunne, et saaks õpiprobleemide korral koolist abi.
- **Õppetöövälised huvitegevuse võimalused on kasinad.** Huvitegevusega koolis on rahul rohkem või vähem ca 65%. Tuntakse puudust alternatiividest nagu fotograafiaring, väitlusklubi jms. Kolmandik õpilastest on valmis ringi eest ka maksma, pooled õpilastest kaaluksid selle võimalust.

III Õpilaste küsitlusest lähtuvad eesmärgid lähiaastatel:

- Kooli maine ja taseme säilitamine uues koolimajas
- Hea sisekliima hoidmine (ühised väärtused, ühised eesmärgid, ühised üritused)
- Kooli traditsiooniliste ürituste elushoidmine
- Õppetöövälise huvitegevuse mitmekesistamine (nt valikainete kaudu, sümboolse hinnaga ringid pärast õppetööd)
- Tugisüsteemide ülevaatamine: tähelepanu andekatele, nõrgematele õpilastele, neile, kel suured mured.
- Keeleõppe valikuvõimaluste säilitamine, veelgi suurem laiendamine (nt itaalia keel, soome keel)
- Õpilaste veelgi suurem julgustamine osalemaks koolielus
- Uue õppekava täies mahus rakendamine, et tunnid oleksid elulisemad ja kaasaksid rohkem õpilasi
- Kaaluda moodulsüsteemi suundade asemel (võimaldaks õpilasel rohkem teha iseseisvaid valikuid)
- Kaaluda koolipäeva veidi hilisemat algust.

LISA 5. Lastevanemate seas läbi viidud rahuloluküsitluse tulemused

Rahuloluküsitlus lastevanematele viidi läbi veebivormis jaanuaris 2014. Küsitlusele vastas 229 lapsevanemat, neist 7 on mehed ja 222 naised. Neist 92-l käib meie koolis poeg, 101-l tütar ja 36-l mitu last või nii poeg kui ka tütar.

1.-4.kl. lapsevanemaid oli vastajate hulgas 114, 5.-9.kl. lapsevanemaid 43 ja 10.-12.kl. lapsevanemaid 54. 18 vastajat ei märkinud kahjuks, millise kooliastmega nad kõige rohkem kursis on.

Küsitlusest selgusid järgmised tulemused:

I Pärnu Ühisgümnaasiumi olulisemad tugevused lapsevanemate arvates:

- **Väga head õpetajad.** Väitega „Olen rahul oma lapse aineõpetajatega“ on täiesti nõus 40,6% ja pigem nõus 49,3% vastajatest ehk õpetajatega on rahul 89,9% küsitlusele vastanud lastevanematest. Väitega „Olen rahul oma lapse klassijuhatajaga“ on täiesti nõus 73,4% ja pigem nõus 20,1% ehk kokku on klassijuhatajatega rahul olevaid lapsevanemaid 93,4%.
- **Väga kõrge õppetöö tase.** Väitega „Olen nõus, et mu laps õpib just Pärnu Ühisgümnaasiumis“ on täiesti nõus 72,5% ja pigem nõus 21% vastanud lastevanematest.
- **Sõbralik keskkond ja head suhted.** Väitega „Mu laps saab oma õpetajatega hästi läbi“ on täiesti nõus 51,1% ja pigem nõus 40,6% vastajatest. Väitega „Mu laps saab teiste õpilastega hästi läbi“ on täiesti nõus 48,9% ja pigem nõus 45%. Väitega „Mu laps käib meelsasti koolis“ on täiesti nõus 49,3% ja pigem nõus 41%.
- **Kooli väärikas ajalugu ja traditsioonid.** Väitega „Olen rahul kooli mainega linnas“ on täiesti nõus 69,4% ja pigem nõus 26,3% vastanud lastevanematest.
- **Ühtehoidmine, tugev „oma kooli tunne“ vilistlaste ja õpilaste seas.**
- **Huvitavad ja koolipere liitvad üritused.** Väitega „Olen rahul koolis toimuvate üritustega“ on täiesti nõus 43,7% ja pigem nõus 37,6% vastajatest.
- **Õppimisest ja headest tulemustest huvitatud õpilased.**
- **Keeleõpe, humanitaarsuund.**
- **Aktiivne õpilasesindus.**

II Pärnu Ühisgümnaasiumi olulisemad nõrkused lapsevanemate arvates:

- **Vanemate aktiivne kaasamine kooliellu, info levimine kooli ja kodu vahel.** Ca 20% vastajatest ei leia, et kool julgustaks vanemaid osalema koolielus. Ca 30% ei osanud antud küsimuses seisukohta võtta.
- **Huvialahariduse ühekülgsus.** Vanemad sooviks näha laiemat valikut ringe, valikaineid.

III Lapsevanemate küsitlusest lähtuvad eesmärgid lähiaastatel (Pärnu Ühisgümnaasiumis Kooli tn-1):

- Kooli õppetöö tase, traditsioonid peavad säilima ka uues koolimajas.
- Lapsevanemaid tuleb rohkem kaasata kooliellu.
- Kaaluda kodulehele õpetajate piltide ning kuu või nädala kaupa ürituste ajakava lisamist.
- Arenguvestlused peaksid toimuma igal õppeaastal, et soodustada kooli ja kodu koostööd.
- Kaaluda võimalust koolikappide paigaldamiseks, koolipäeva hiljem alustamiseks.

LISA 6. Arengukava koostamise töörühma nimekiri ja ülevaade tööprotsessist

Arengukava koostamist juhendas: **Jüri Ginter** (Tartu Ülikool)

Arengukava kirjutas kokku: **Liis Raal-Virks** (Pärnu Ühisgümnaasiumi arendusjuht)

SWOT-analüüsi läbiviimist juhendas: **Marika Ivandi** (Meistrite Kool OÜ)

Töörühmades osalesid, arengukava kooskõlastasid:

Juhtkond:

Mart Kuuskmann - direktor

Elve Otsalt - õppealajuhataja

Liis Raal-Virks - arendusjuht

Tiina Saarits - huvijuht

Erika Paulsen - majandusjuhataja

Õpetajad:**Nimi****Aine**

Mart Alliku

riigikaitse õpetaja

Raivo Annusver

arvutiõpetuse õpetaja

Inga Drobot

kehalise kasvatuse õpetaja

Vaike Ilp

vene keele õpetaja

Kersti Jürgenson

eesti keele õpetaja

Aili Karjane

matemaatikaõpetaja

Merike Kaseorg

inglise keele õpetaja

Elle Kera

inglise keele õpetaja

Kadri Keskküla

muusikaõpetaja

Andry Kikkull

joonestamise õpetaja

Mart Kimmel

e-õppe õpetaja

Helmi Kommussaar

kehalise kasvatuse õpetaja

Joonas Krüger

eesti keele õpetaja

Õnnela Kukk

ajalooõpetaja

Marge Kurm

geograafiaõpetaja

Kadri Kõrre

inglise keele õpetaja

Evelin Laanemets

keemiaõpetaja

Maritte Linde

saksa keele õpetaja

Aita Luts

bioloogiaõpetaja

Eha Meier

vene keele õpetaja

Eve Merilo

inglise keele õpetaja

Mehis Merilaine

kehalise kasvatuse õpetaja

Kaia Metsaalt

arvutiõpetuse õpetaja

Ingrid Must

vene keele õpetaja

Irina Oad

vene keele õpetaja

Reet Ojasoo

inglise keele õpetaja

Ülle Otskivi

matemaatikaõpetaja

Kristiina Pahk

eesti keel ja kirjandus

Eva Palk

psühholoogia õpetaja

Kadri Piiskop

emakeeleõpetaja

Kadri Polski	ajalooõpetaja
Eve Popp	bioloogiaõpetaja
Ina Pütsep	vene keele õpetaja
Aive Rantala	saksa keele õpetaja
Meeri Rebane	füüsikaõpetaja
Marika Ristmäe	kunstiõpetaja
Heleri Saks	kunstiõpetaja
Heli Slaundi	keemiaõpetaja
Ene Solom	geograafiaõpetaja
Peedu Sula	ajalooõpetaja
Anu Sulg	inglise keele õpetaja
Anne-Maarja Tammaru	inglise keele õpetaja
Sarmite Tammekivi	vene keele õpetaja
Riina Tshaikovski	kehalise kasvatuse õpetaja
Marge Tuul	matemaatikaõpetaja
Aare Vanatalu	kehalise kasvatuse õpetaja
Kait Vesik	emakeeleõpetaja
Siiri Vimberg	inglise keele õpetaja
Katrin Vunk	matemaatikaõpetaja
Merle Õige	bioloogiaõpetaja

Hoolekogu:

Piret Kaldasaun – lapsevanemate esindaja
 Toomas Aaviste – lapsevanemate esindaja
 Tõnis Tamm – vilistlane, hoolekogu esimehe asetäitja
 Rene Kurm – lapsevanemate esindaja
 Anne-Maarja Tammaru – õpetajate esindaja
 Peedu Sula – õpetajate esindaja
 Liisa Rebane – vilistlaskonna esindaja
 Andraš Tšitškan – vilistlaskonna esindaja
 Jüri Feofanov – kooli toetavate organisatsioonide esindaja, hoolekogu esimees
 Mirjam Tjulkin – õpilasesinduse esindaja
 Jüri Lebedev – Pärnu Linnavolikogu esindaja

Õpilasesindus:

Mirjam Tjulkin
 Karolina Kuusik
 Madis Arumäe
 Kelli Pullisaar
 Kristiina Ristmäe
 Sandra Kaldasaun
 Heleri Alliksoo
 Elina Maarja Suitso
 Elise Holter

Arengukava väljatöötamise protsess oli järgmine:

AEG	TEGEVUS	KOORDINAATOR	OSALEJAD
Jaauar 2014	Veebipõhised rahuloluküsitlused 8.-12. kl. õpilastele ja lastevanematele	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	Õpilased, lapsevanemad, lapsevanema rollis õpetajad
Veebruar–aprill 2014	Rahuloluküsitluste analüüs ning kokkuvõte	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	
Märts 2014	SWOT-analüüsi läbiviimine kahepäevase koolituse raames; kooli väärtuste, visiooni ja missiooni sõnastamine	Marika Ivandi Meistrite Kool OÜ-st (välis-ekspert)	PÜ ja PHG õpetajad, kes jätkavad tööd Pärnu Ühisgümnaasiumi nime all Kooli 13 majas
Mai 2014	Rahuloluküsitluste tulemuste avalikustamine õpetajate ja õpilaste listides, eKoolis ning kooli kodulehel	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	Raivo Annusver (infotehnoloog), klassijuhatajad
Juuni-august 2014	SWOT-analüüsi ning rahuloluküsitluste tulemuste süstematiseerimine-analüüsimine; riiklike ja piirkondlike ning Euroopa strateegiade ja arengukavadega tutvumine; töökoosolekud õpetajaskonnaga kooli arengusuundadest; kooli arengukava kokkukirjutamine	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	Protsessi juhendas hr. Jüri Ginter (Tartu Ülikool), osalesid õpetajad
August 2014	Arengukava mustandi avalikustamine õpetajaskonnale, hoolekogule, õpilasesindusele ja linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonnale	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	Juhtkond, õpetajaskond, hoolekogu, õpilasesindus, linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna esindaja
September-november 2014	Arengukavas muudatuste, paranduste sisseviimine lähtudes õppenõukogu, hoolekogu, õpilasesinduse ja kooli pidaja (linnavalitsus) ettepanekutest; arengukava kooskõlastamine	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	Õppenõukogu, hoolekogu, õpilasesindus, linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond
November 2014	Arengukava saatmine linnavalitsusele kinnitamiseks	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	linnavalitsus
Detsember 2014-jaanuar 2015	Arengukava avalikustamine kaheks nädalaks kooli kodulehel kohe pärast selle esialgset kooskõlastamist linnavalitsusega, et saada täiendavaid muudatusettepanekuid. Kahe nädala jooksul tulnud muudatusettepanekute esitamine linnavalitsusele. Arengukava kinnitamine linnavalitsuse poolt lõplikul kujul. Arengukava lõpliku variandi lisamine kodulehele ning arengukava väljaprintimine ja hoiustamine, et koolis oleks olemas ka paberandjal arengukava.	Liis Raal-Virks (arendusjuht)	Linnavalitsus, kogukond

Tabel 1. Arengukava koostamise protsess